

Buro Maerlant
Landschap, Ecologie & Ruimtelijke Ordening

BM-RAPPORT 2014

Valkenswaard VES

Quickscan in het kader van de Flora- en faunawet, EHS en
Natuurbeschermingswet 1998

Definitief

J. van Suijlekom & R. Schröder 6 mei 2014

Inhoud

	Blz
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doel	6
1.3 Beschrijving van het plangebied en het voornemen	7
2 Beleids- en toetsingskader	8
2.1 Gemeentelijk beleid	8
2.2 Provinciaal beleid / EHS	13
2.3 Flora- en faunawet	17
2.4 Natuurbeschermingswet 1998	19
3 Beschermd gebieden en soorten	21
3.1 Landschappelijke kenmerken en waarden	21
3.2 Natura 2000- gebied Leenderbos Groote Heide & De Plateaux	23
3.3 Ecologische Hoofdstructuur in relatie tot het plangebied	29
3.4 Aanwezigheid van beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawet	31
4 Resultaten van het veldonderzoek	33
4.1 Algemeen en typering bosperceel (EHS)	33
4.2 Flora-en faunawetsoorten	36
5 EHS en de samenvattende analyse actuele natuurwaarden en potenties	38
5.1 Het bosje actueel	38
5.2 Potentieel van de percelen die aangewezen zijn als nieuwe natuur	39
6 Effectbeoordeling	40
6.1 EHS/ landschap	40
6.2 Flora- en faunawet	42
6.3 Natuurbeschermingswet 1998 / Natura 2000	42
7 Conclusies en aanbevelingen	43
7.1 EHS / landschap	43
7.2 Flora- en faunawet	43
7.3 Natuurbeschermingswet 1998 / Natura 2000	43
8 Gebruikte bronnen	44
Bijlage 1	45
Bijlage 2	46
Bijlage 3	51

Impressie van het plangebied (bos, EHS) en overige gronden in eigendom.
Foto's: R. Schroder, 31-03-2014.

Valkenswaard VES

Quickscan FFwet EHS en Nbwet DEFINITIEF

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In samenwerking met Wintraecken Advies B.V. heeft Buro Maerlant een quickscan Flora- en faunawet, EHS en Natuurbeschermingswet 1998 uitgevoerd in het plangebied aan de Maastrichterweg 245 te Valkenswaard. De initiatiefnemer – Victory Equestrian Sports BV (in het vervolg VES genoemd) – exploiteert aan de Maastrichterweg 245 een paardenhouderijbedrijf. Zij houdt zich bezig met het trainen van paarden, het uitbrengen van paarden in de topsport, het in- en verkopen van paarden en het geven van instructie aan ruiters en amazones op paarden die eigendom zijn van het bedrijf. Een optie voor de uitbreidingslocatie betreft een agrarisch perceel en/of een bosje ten noorden van het huidige bedrijf (zie figuur 1). Omdat de geplande nieuwbouwlocatie in of nabij dit bosje aan is gesitueerd, is het van belang te weten wat de huidige en potentiële natuurwaarden hiervan zijn.

Doordat er binnen de internationale standaarden voor de paardenbranche een hoogwaardige kwaliteit van met name de hippische trainingsaccommodatie wordt verwacht, dienen alle in het uitbreidingsplan van initiatiefnemer beoogde ontwikkelingswensen geplaatst te worden in de essentie om zeer hoogwaardig te kunnen werken. Dit vereist een 100% optimale en kwalitatief hoogwaardige bedrijfsinrichting. Alle in de plannen genoemde ontwikkelingen zijn dan ook zowel ruimtelijk als functioneel van de hoogst haalbare kwaliteit. De huidige en de beoogde bedrijfsvoering en de daarbij benodigde faciliteiten zijn op onderdelen zeer specifiek van aard en moeten aan de maximale standaarden blijven voldoen.

Figuur 1
Globale begrenzing van het plangebied (ten dele). In rood de huidige bedrijfslocatie, in oranje en geel zoekgebieden voor de uitbreiding.

Om het succes, zowel in de wereldtop van de paardensport als in de daarmee samenhangende commerciële activiteiten, op hoog niveau te kunnen blijven continueren, is de noodzaak ontstaan om de functionele en ruimtelijke bedrijfsopzet aan de Maastrichterweg aan te passen aan de normen die op dit moment gesteld worden. De facilitaire aanpassing moet niet alleen een waarborg voor de huidige bedrijfsvoering zijn, maar tevens om de allure van het

bedrijf, het terrein inclusief de voorzieningen en faciliteiten te vergroten en zodoende de continuïteit van het trainen van paarden, ruiters en amazones te waarborgen voor de toekomst. In dit kader wil initiatiefnemer haar paardenhouderij uitbreiden met onder andere een extra rijhal, een stapmolen en een paardenstal met (quarantaine)boxen.

De te nieuw realiseren accommodaties zullen worden gebruikt voor het opleiden van de jonge paarden (3 à 4 jaar oud) die door speciaal daarvoor aangetrokken ruiters/amazones worden getraind. Indien de uitbreiding is gerealiseerd, dan zullen er naar verwachting 30 paarden en 8 medewerkers bij komen. Deze moeten ook in de nieuwe accommodaties worden gehuisvest.

Paarden worden ingekocht, in waarde verbeterd en in voorkomende gevallen (als ze niet goed genoeg zijn voor de absolute top) weer doorverkocht.

Omdat de geplande nieuwbouwlocatie in of nabij dit bosje aan is gesitueerd, is het van belang te weten wat de huidige en potentiële natuurwaarden hiervan zijn. Aangezien de nieuwbouw van VES ingrepen betreft die mogelijk een effect op beschermde soorten kunnen hebben, is het volgens nationale en internationale regelgeving verplicht vóór een ingreep onderzoek te doen naar het eventuele voorkomen van beschermde flora en fauna. Deze regelgeving betreft in dit kader de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de EHS. Het fingerende beleid bepaalt bovendien dat er door de ontwikkelingen van VES geen negatief effect zijn op de natuur, hydrologie en archeologie.

De resultaten van onderliggende rapportage vormen het uitgangspunt om in gezamenlijk overleg tijdens het werkatelier te komen tot een goed plan. Daar het plangebied gelegen is in de EHS, te midden van natuurgebieden zal de aanwezigheid van natuurwaarden (en landschappelijke waarden) in dit stadium een belangrijk uitgangspunt zijn. De landschapsarchitect heeft de resultaten van deze verkenning nodig om te komen tot een goede landschappelijke inpassing. In een te houden werkatelier worden uiteindelijk de passende mitigerende en compenserende maatregelen bepaald. Nadrukkelijk gaat deze verkennende natuurtoets over het aanleveren van de basisdata en worden eventuele risico's in beeld gebracht.

1.2 Doel

Doel van deze verkenning is inzichtelijk te maken welke actuele en potentiële natuurwaarden aanwezig zijn in het plangebied zelf en de relevante omgeving middels een terreinbezoek en een bronnenonderzoek.

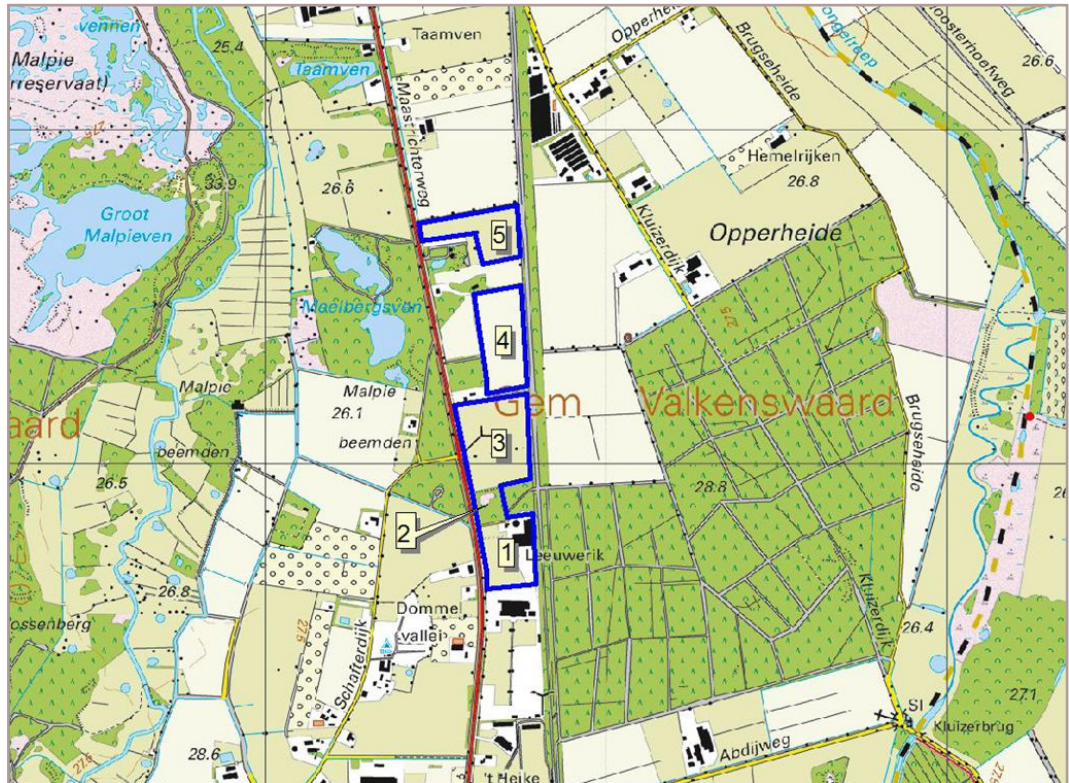
Door middel van deze toets natuurwetgeving worden de volgende vragen beantwoord:

- » Komen in het plangebied en de relevante omgeving wettelijk beschermde soorten voor, en welke status hebben deze soorten?
- » Wat is de huidige ecologische waarde van “het bosje” zelf en de relevante omgeving?
- » Welke beschermde gebieden krachtens de EHS en de Natuurbeschermingswet 1998 komen in de omgeving voor en wat is de relatie met het plangebied en wat is de onderlinge relatie?
- » Welke mogelijke invloed heeft de geplande ingreep op de (strik) beschermde soorten en beschermde gebieden in het plangebied en de omgeving?
- » Voor de gebiedenbescherming van de EHS en de Natuurbeschermingswet is de vraag of het voorgenomen project gevolgen heeft of kan hebben voor de kernkwaliteiten van de EHS of de instandhoudingsdoelen van de Natuurbeschermingswet?

1.3 Beschrijving van het plangebied en het voornemen

Het plangebied is gelegen aan de Maastrichterweg tussen Schaft en Valkenswaard (gemeente Valkenswaard, provincie Noord-Brabant). In figuur 2 is de begrenzing van het plangebied weergegeven.

Figuur 2
Weergave van het plangebied in blauw. Nummer 1, 2 en 3 omvat het huidige bedrijf inclusief zoekgebieden voor de uitbreiding. Nummers 4 en 5 overige percelen in eigendom van VES.

Initiatiefnemer exploiteert een paardenhouderijbedrijf dat zich in hoofdzaak bezighoudt met het trainen van paarden, het uitbrengen van paarden in de topsport, het in- en verkopen van paarden en het geven van instructie aan ruiters en amazones op paarden die eigendom zijn van het bedrijf. Het bedrijf kan daarmee getypeerd worden als een sport- en handelstal. Er zijn op het moment 29 sportpaarden gestald uit het hoogste segment, maar ook nu al meer paarden dan in de huidige stal met 25 stuks boxen kunnen worden geplaatst. Initiatiefnemer heeft verder 14 man personeel in dienst. Voor de grooms en de ruiters/amazones is huisvesting op locatie aanwezig. De omzet wordt in belangrijke mate behaald uit een combinatie van training van paarden, het uitbrengen van paarden in de sport en het geven van instructie aan ruiters en amazones op paarden die al dan niet eigendom zijn van het bedrijf.

Uitbreiding van de activiteiten vindt plaats ter hoogte van het perceel ten noorden van het bosje of het bosje zelf (zie figuur 2 en 1). In beide opties wordt het bestaande bouwvlak (groot circa 6.300 m²) uitgebreid met (onder voorbehoud) circa 7.000 m².

2 Beleids- en toetsingskader

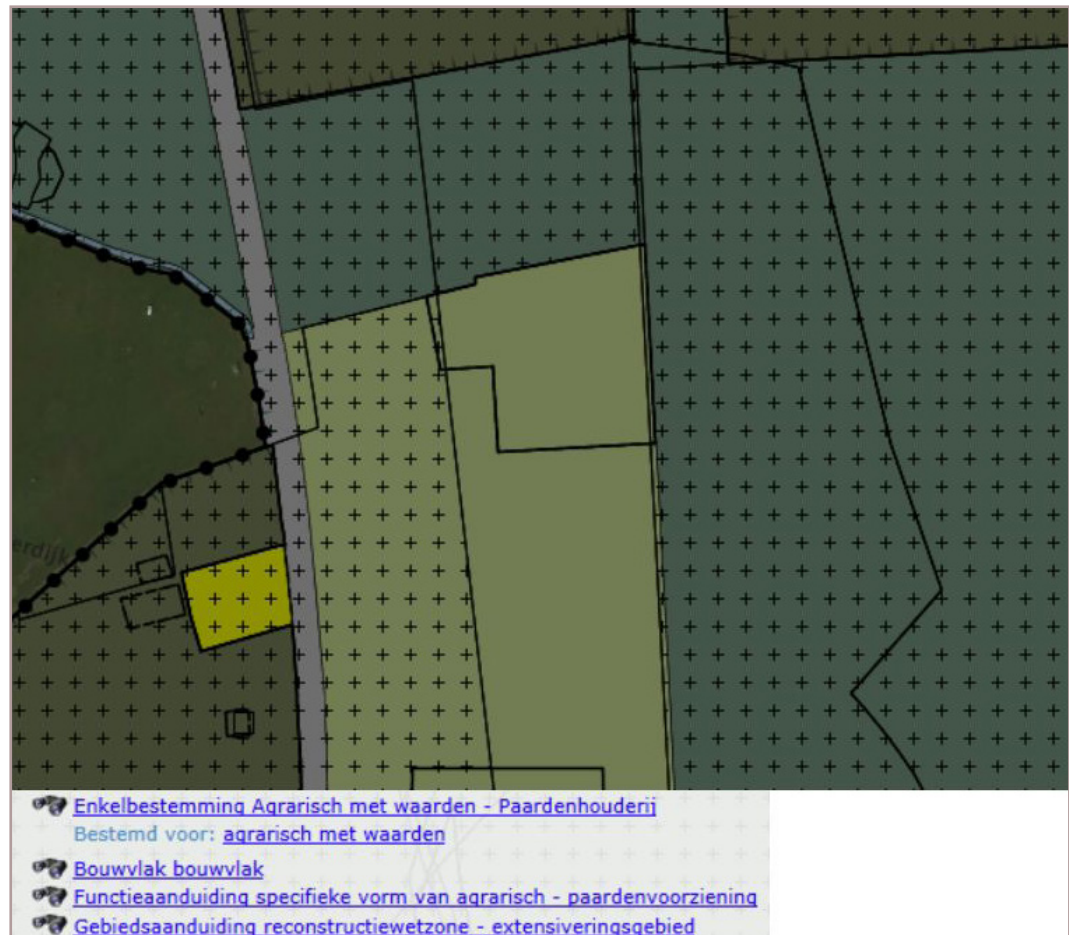
Voor zover van toepassing, zijn in onderhavige uiteenzetting passages uit de ruimtelijke onderbouwing (Wintraecken advies) één op één overgenomen.

2.1 Gemeentelijk beleid

Vigerend bestemmingsplan

Op onderhavig plan is bestemmingsplan "Buitengebied" (2012) van toepassing (figuur 4).

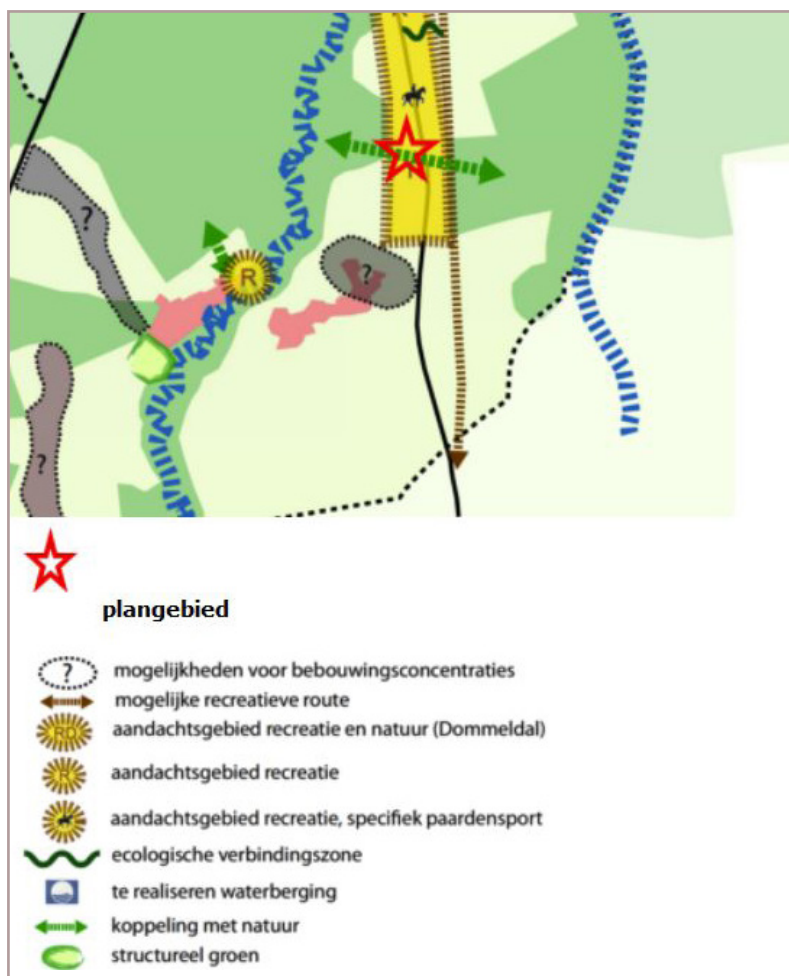
Figuur 4
Uitsnede van de plankaart
bestemmingsplan "Buitenge-
bied".

Structuurvisie Valkenswaard (2012)

De nieuwe structuurvisie (deel A) van de gemeente Valkenswaard is vastgesteld op 2 juli 2012 en bevat een ruimtelijk toetsingskader en een ruimtelijke visie op hoofdlijnen voor de lange termijn (20/30 jaar). Deel B van de structuurvisie zal een ruimtelijk-functioneel programma en uitvoeringsplan gaan bevatten voor de (middellange en) korte termijn. Figuur 4 op de volgende pagina geeft het plangebied weer op de kaart behorende bij de structuurvisie.

Het doel van het opstellen van een structuurvisie is een samenhangend en integraal beeld ten aanzien van de toekomstige ontwikkelingen op het gebied. In de nieuwe structuurvisie wordt

Figuur 4
Uitsnede van de kaart be-
horende bij de Structuurvisie
Valkenswaard.

expliciet ingegaan op de Maastrichterweg als zone. De Maastrichterweg tussen de Zuidelijke Randweg tot aan de grens met België vormt een centrale 'rode' as, voorzien van een doorlopende laanbeplanting.

De Maastrichterweg wordt gekenmerkt als recreatie- en landschapszone. Er zijn mogelijkheden voor verdere ontwikkeling van de bedrijvigheid langs deze as. Dit dient gepaard te gaan met een landschappelijke inpassing zodat de karakteristieke en plaatsgebonden kwaliteiten van de dekzandrug worden versterkt.

Vooral paardenhouderijen vormen een goed passende functie, waarvoor randvoorwaarden gelden om verdichting te voorkomen en de openheid en andere karakteristieken van het landschap te behouden. Inpassing in het landschap in een structuur van bos en houtwallen is van belang.

Aan het zuidelijk deel van de Maastrichterweg, ter hoogte van Klein Schaft en Schaft, dienen geen nieuwe ontwikkelingen plaats te vinden. Het tracé van de voormalige spoorlijn vormt de centrale 'groene' as. Bijvoorbeeld laanbeplanting en de aanleg van een pad voor extensieve dagrecreatie versterken het karakter van de as. Een derde lineaire structuur wordt gevormd door de Dommel. Haaks op deze lijnen dienen ecologische verbindingzones aangebracht te worden. Het gebied aan de noordzijde, tegen bedrijventerrein Schaapsloop, moet worden omgevormd tot één bosgebied met alleen de bestaande bebouwing. In het kernrandgebied zijn nieuwe ontwikkelingen slechts mogelijk als ze een bijdrage leveren aan de ruimtelijke kwaliteit. Ook wordt specifiek ingegaan op de ontwikkeling van recreatie en paardensport in het buitengebied. Onderhavig plangebied is in de structuurvisie aangeduid als 'aandachtsgebied recreatie, specifiek paardensport'. Ook is ter hoogte van het plangebied de aanduiding 'koppeling met natuur' opgenomen. Dit laatste duidt op de ambitie om de ecologische oost-west verbinding te versterken.

Binnen de zone langs de Maatsrichterweg, voor zover aangeduid als 'aandachtsgebied recreatie, specifiek paardensport', liggen dus vanuit gemeentelijk beleidsperspectief expliciete mogelijkheden voor de ontwikkeling van onderhavig plan. De kansen om de ecologische oost-west verbinding te versterken, dienen daarbij onderzocht te worden.

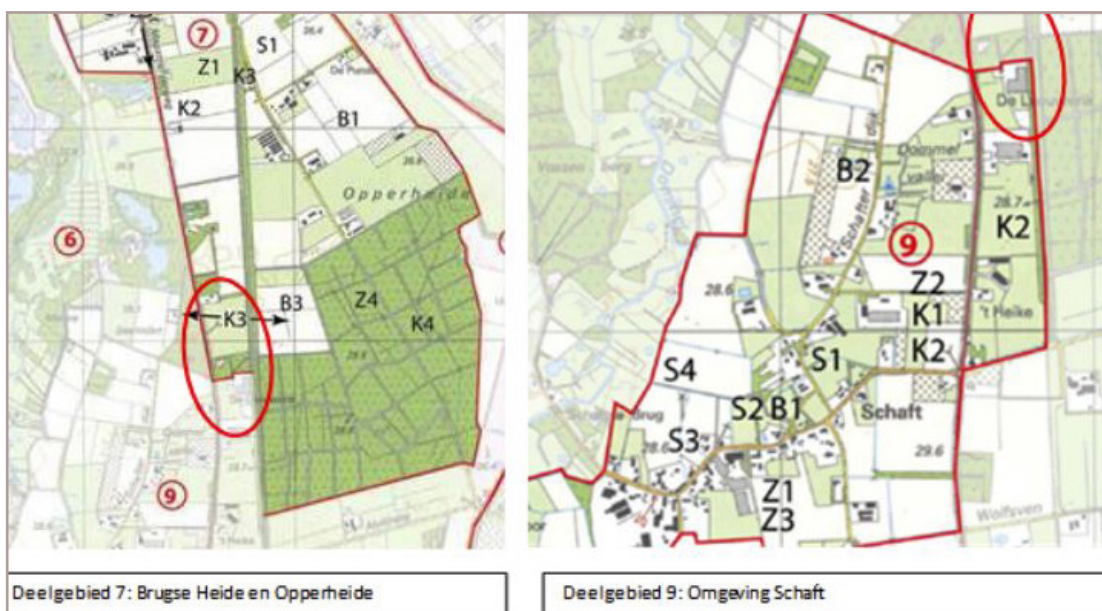
Landschapsonwikkelingsplan Valkenswaard (2011)

In het Landschapsonwikkelingsplan Valkenswaard is een analyse gemaakt van de sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen in het gebied. Onderhavig plangebied valt in twee deelgebieden (figuur 6), te weten:

1. deelgebied 7: Brugse Heide en Opperheide;
2. deelgebied 9: Omgeving Schaft.

In het landschapsonwikkelingsplan is per deelgebied aangegeven welke sterke en zwakte punten er zich qua landschapswaarden voordoen. Daarnaast zijn ook kansen en bedreigingen geformuleerd. Voor deelgebied 7 komt vooral de ambitie om de ecologische oost-west verbinding te versterken naar voren. Voor deelgebied 9 worden kansen gezien om bij nieuwe ontwikkelingen tevens de landschappelijke structuur te versterken (zie figuur 7 op de volgende pagina).

Figuur 6
Deelgebieden LOP.

SWOT 7 Brugse Heide & Opperheide

Sterkte

- S1 Goed functionerend, relatief grootschalig landbouwgebied.
- S2 Herkenbare noord-zuidgerichte structuren (Maastrichterweg, Kluiserdijk en de Spoorlijn) begrenzen de heldere, rationele verkaveling van dit jonge ontginningslandschap.

Zwakte

- Z1 Weinig oostwest-verbindingen, de Maastrichterweg en oude spoorbaan vormen een barriere.
- Z2 Recente grootschalige ontwikkelingen aan de Maastrichterweg, zijn landschappelijk niet goed ingepast. Hierdoor ontstaat een verrommeld beeld.
- Z3 Geen eenduidige uitstraling Maastrichterweg als lange doorgaande landschappelijke structuur.
- Z4 Ruiters lopen wandelaars in de weg in de bossen van de Opperheide

Kansen

- K1 Middels beheermaatregelen natuurwaarden Brugven vergroten (Beheer- en herstelplan natuurgebieden Valkenswaard, 2009-2015).
- K2 Door de Maastrichterweg op te waarderen als recreatieve ontwikkelingsas kunnen de recreatieve mogelijkheden van de gemeente Valkenswaard worden vergroot en de ruimtelijke kwaliteit van de Maastrichterweg versterkt (structuurvisie).
- K3 Middels ecologische verbindingen het Leenderbos met de Malpie verbinden, onder andere door uitvoering van de EVZ Maastrichterweg (inrichtingsplan EVZ Valkenswaard-Bergeijk, DLG 2009) en door het ontwikkelen van een landgoederenzone (Structuurvisie en uitvoeringsprogramma Dommelvallei)
- K4 Vergroten natuurwaarde opperbos door omvorming dennenbos of bosranden naar meer structureel bos, middels geïntegreerd bosbeheer.

Bedreigingen

- B1 In GroenBlauwe diensten zijn enkel struweelhagen in betreffende pakket voor dit gebied opgenomen, maar de potentie als landbouwgebied laat weinig landschapselementen toe.
- B2 Handhaven intensieve veehouderij + boomteelt is een bedreiging voor de natuurwaarden Malpie en de landschappelijke karakteristiek (WILG / Natura 2000)
- B3 Privégronden met hekwerken vormen belemmering voor een goede werking van een nieuw aan te leggen EVZ

SWOT 9 Omgeving Schaft

Sterkte

- S1 Buurtschap met mooie (monumentale) bomen en oude boerderijen.
- S2 Een kleinschalig en aantrekkelijk landschap, er is een sterke relatie van het dorp met het landelijke gebied onder andere door doorzichten vanuit het dorpslint op het landschap.
- S3 Tuinen lopen over in het landschap.
- S4 Herkenbare afwisseling van oude akkercomplexen op hogere gronden en grasland op de lagere vochtige delen.

Zwakte

- Z1 Doordat landschapselementen verdwijnen staat de cultuurhistorische kleinschaligheid van het landschap onder druk.
- Z2 Sterke verrommeling door autonome ontwikkelingen in het gebied tussen Schaft en de Maastrichterweg, de grootschalige ontwikkelingen die veelal 'kaal' in het landschap liggen botsen met het kleinschalige, dorpse karakter van Schaft.
- Z3 Het contrast tussen het kleinschalige landschap rond het dorp en de grootschalige Schafterheide vervaagt.

Kansen

- K1 De verdere uitbreiding paardenhouderijen en recreatieve bedrijven aan de Maastrichterweg en Schafterdijk biedt kans om de landschappelijke kwaliteit te versterken.
- K2 Mogelijkheid "Rood voor Groen" in de vorm van nieuwe landgoederen.

Bedreigingen

- B1 Bij het dichtbouwen van het dorpslint gaan doorzichten naar het buitengebied verloren.
- B2 De ontwikkeling van grootschalige recreatieve voorzieningen aan Schafterdijk vormt een bedreiging voor het kleinschalige landschap (Structuurvisie).

Figuur 7
SWOT Deelge-
bieden 7 en 9
LOP.

2.2 Provinciaal beleid / EHS

Verordening ruimte 2014

De Miranda ligt in de 'Structuur – Groenblauwe mantel' (zie figuur 5). De gewenste uitbreidingsrichting is noordelijk; er zijn hierbij 2 opties:

1. uitbreiding (deels) in het bosje direct ten noorden van de bestaande bedrijfslocatie. Dit bosje is voor de helft eigendom van initiatiefnemer en valt in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Op grond van het bestemmingsplan "Buitengebied" geldt voor de gronden de bestemming 'Natuur'. Op het kaartbeeld is het indicatieve zoekgebied van de potentiële uitbreidingslocatie rood omlijnd aangeduid.
2. uitbreiding (deels) in het agrarische gebied direct ten noorden van het bosje. De gronden vallen in de Groenblauwe mantel. Op grond van het bestemmingsplan "Buitengebied" geldt

Figuur 5
Uitsnede van de
'Structuur- Groen-
blauwe mantel'. In
rood het bosje, in
geel het tweede
uitbreidingsvlak.

voor de gronden de bestemming 'Agrarisch met waarden'. Op het kaartbeeld is het indicatieve zoekgebied van de potentiële uitbreidingslocatie geel omlijnd aangeduid.

Het bestaande bouwvlak – groot circa 6.300 m² – wordt uitgebreid met (onder voorbehoud) circa 7.000 m². Het nieuwe bouwvlak krijgt dan een totale oppervlakte van circa 13.300 m².

Ecologische Hoofdstructuur

De EHS is een samenhangend netwerk van natuurgebieden en landbouwgebieden met natuurwaarden van (inter-)nationaal belang. Voorbeelden van dergelijke gebieden in Brabant zijn: de bossen, de heide en vennen, de stuifduinen, de schraalgraslanden en wateren zoals rivieren

en beken. Het doel van het EHS-beleid is het veiligstellen van ecosystemen en het realiseren van leefgebieden met goede condities voor de biodiversiteit. Deze leefgebieden zijn belangrijk voor dier- en plantensoorten.

Om de populaties gezond te houden en de genetische uitwisseling te bevorderen, moeten de gebieden groot genoeg zijn en de mogelijkheid bieden voor migratie tussen de gebieden. Om de EHS als zo'n netwerk te laten functioneren, werkt de provincie samen met andere partijen aan het aanleggen van ecologische verbindingzones en het oplossen van faunaknelpunten in de wegenstructuur. Als de omstandigheden in een bepaald gebied (tijdelijk) verslechteren, dan kan een soort uitwijken naar een ander geschikt gebied. In het licht van de klimaatveranderingen is dit van toenemend belang. De ecologische verbindingzones zijn (vaak) lang-gerekte landschapselementen die als groene schakels de Brabantse natuurgebieden met elkaar verbinden.

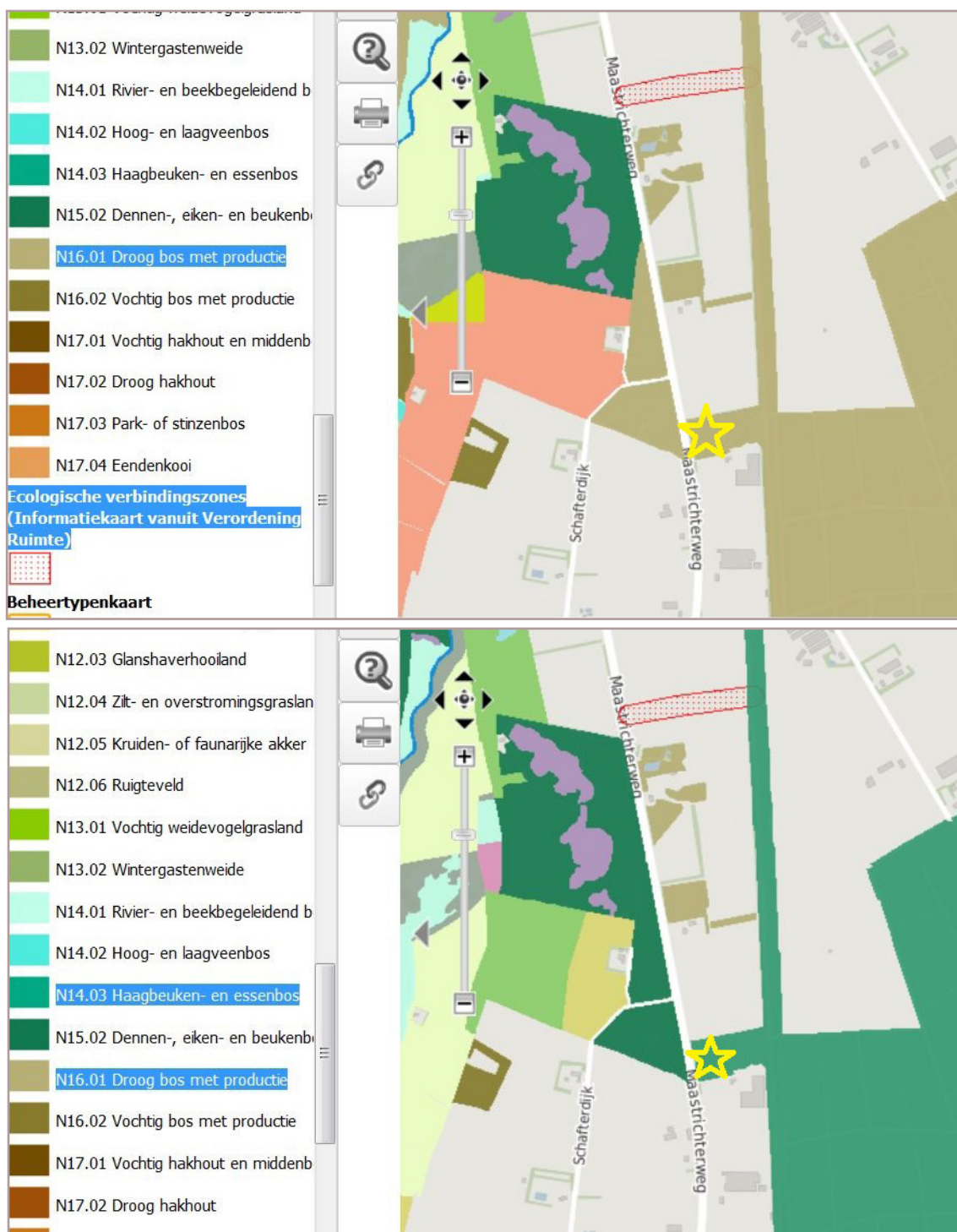
De EHS in Noord-Brabant hangt samen met de EHS in de andere delen van Nederland en met het Europese net van natuurgebieden, bekend onder de naam Natura 2000. De EHS bestaat uit:

- » bestaande natuur- en bosgebieden;
- » gerealiseerde nieuwe natuur. Dit zijn gronden die met subsidie uit het Natuurbeheerplan zijn gerealiseerd als nieuwe natuur en waar de landbouwfunctie of een andere niet-natuurbestemming is verdwenen;
- » nog niet gerealiseerde nieuwe natuur. Dit zijn meestal agrarische gronden die in het Natuurbeheerplan zijn aangewezen als nieuwe natuur, maar waar de gewenste natuurfunctie nog niet is gerealiseerd. De oude functie of bestemming is nog aanwezig.

De EHS is begrensd in het natuurbeheerplan (zie figuur 6 op de volgende pagina). De beheertypekaart geeft de actuele situatie weer. De ambitiekaart geeft het gewenste eindbeeld weer. Het bosje ter hoogte van het plangebied en de omgeving heeft het beheertype N16.01 'Droog bos met productie'; "Droog bos met productie bestaat uit verschillende, veelal van oorsprong aangeplante, bosopstanden van den, (winter)eik, beuk, Douglas, lariks of fijnspar. De voedselarmere delen worden grotendeels gedomineerd door den, eik en beuk. Op de wat rijkere bodems is er een hogere groei van beuk, Douglas, lariks en spar, met betere mengingsmogelijkheden". (citaat: <http://www.portaalnatuurenlandschap.nl>). Op de ambitiekaart heeft men het beheertype N14.03 'Haagbeuken- en essenbos' voor ogen; "Haagbeuken- en essenbos wordt gedomineerd door diverse boomsoorten zoals haagbeuk, gewone es, esdoorn en gladde iep. Het betreft rijke bossen op klei- of leemgrond en/of op bodems waar aanrijking plaatsvindt met basen door periodiek hoge grondwaterstanden buiten de invloed van beek of rivier". (citaat: <http://www.portaalnatuurenlandschap.nl>).

Niet alleen het behouden, herstellen en beschermen van bestaande waarden in de EHS is belangrijk; er moet ook ruimte zijn voor ontwikkelingen. Juist daarmee ontstaan ook kansen voor de realisering en versterking van de EHS. Hiertoe zijn in het Rijksbeleid (Nota Ruimte en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening) instrumenten ontwikkeld. Deze instrumenten zijn vastgelegd in het door Rijk en provincies opgestelde document 'Spelregels EHS beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS' (20 augustus 2007).

Figuur 6
Uitsnede van het natuurbeheerplan 2014. Het bosje (gele markering) op de beheertypekaart (boven) en de ambitiekaart (onder).

Deze spelregels zijn in de verordening nader uitgewerkt. Het betreft:

1. het zogenoemde 'nee, tenzij-principe': (nieuwe) plannen, projecten of handelingen zijn niet toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten. Wezenlijke actuele en potentiële waarden van het gebied zijn bijvoorbeeld: natuurdoelen en -kwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte, openheid of juist geslotenheid en de land-

schapsstructuur. Indien er inderdaad sprake is van een significant effect op deze waarden, is een ingreep alleen toegestaan indien er sprake is van een groot openbaar belang en er geen alternatieven beschikbaar zijn (bij individuele ingrepen);

2. de saldobenadering: als een combinatie van plannen, projecten of handelingen per saldo tot een kwantitatieve en kwalitatieve verbetering van de EHS leidt.

3. kleinschalige ingrepen: in geval van een kleinschalige ingreep kan de grens van de EHS worden aangepast.

Sluitstuk van de toepassing van de spelregels is dat er compensatie moet plaatsvinden. In deze gevallen is de toepassing van artikel 3.2 Verordening ruimte 2014 (kwaliteitsverbetering van het landschap) niet van toepassing. De provincie hanteert dezelfde uitgangspunten voor de zogenaamde provinciale EHS. Op de kaarten van de verordening is dan ook geen verschil gemaakt tussen de rijks- of de provinciale EHS. Zolang er geen sprake is van een significante aantasting, is er vanwege de EHS geen grond om de activiteit tegen te houden. Wel wordt de activiteit uiteraard nog getoetst aan ander (ruimtelijk) beleid of regelgeving.

Doorvertaling provinciaal beleid Ecologische Hoofdstructuur naar uitbreidingsplan

De ligging van de uitbreidingslocatie in of nabij de EHS maakt het op voorhand niet per definitie onmogelijkheid om het uitbreidingsplan te realiseren. Wel gelden er strenge EHS-spelregels. Zolang er geen sprake is van een significante aantasting, is er vanwege de EHS echter geen grond om de activiteit tegen te houden.

Groenblauwe mantel

Nieuwe ontwikkelingen binnen de groenblauwe mantel zijn mogelijk, onder voorwaarde dat bestaande natuur-, bodem- en waterfuncties gerespecteerd worden. Een andere mogelijkheid is dat de nieuwe ontwikkelingen bijdragen aan een kwaliteitsverbetering van deze functies of het (cultuurhistorisch waardevolle) landschap. De versterking van de binnen de Groenblauwe mantel aanwezige leefgebieden voor plant- en diersoorten vraagt daarbij specifieke aandacht. Het beleid is erop gericht dat de belevingswaarde en de recreatieve waarde van het landschap toeneemt. Ontwikkelingen passen qua aard en schaal bij het ontwikkelingsperspectief voor de Groenblauwe mantel en houden rekening met omliggende waarden. Dit wordt betrokken bij de zorgplicht voor ruimtelijke kwaliteit. Een (verdere) ontwikkeling van kapitaalintensieve functies, zoals stedelijke ontwikkelingen, (bezoekers)intensieve recreatie en concentratiegebieden voor intensieve landbouwfuncties zijn strijdig met de doelen die in de groenblauwe mantel worden nagestreefd. De ontwikkelingsmogelijkheden voor deze intensieve functies zijn dan ook beperkt.

Doorvertaling provinciaal beleid Groenblauwe mantel naar uitbreidingsplan

Met het plan wordt gestreefd naar een duurzame eindsituatie, waarin bescherming en ontwikkeling van natuur en landschap in evenwicht zijn met de gewenste ontwikkelingen. Natuur - en landschapontwikkeling en een vitaal platteland dienen hand in hand samen te gaan. Landschappelijke inpassing, versterking en EHS-compensatie maken onlosmakelijk onderdeel uit van het totaalplan.

2.3 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft betrekking op de bescherming van in het wild voorkomende plant- en diersoorten. Deze bescherming heeft als doel het voortbestaan van soorten (géén individuen) te waarborgen. Het veroorzaken van schade aan planten en dieren is in principe verboden, tenzij men hier uitdrukkelijke toestemming voor heeft (nee, tenzij principe). De verbodsbepalingen gelden voor circa 500 plant- en diersoorten.

Verbodsbepalingen

De volgende verbodsbepalingen (tabel 1) in de Flora - en faunawet zijn voor dit onderzoek relevant:

Artikel	Verbodsbepaling
8	Het verbod om planten behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
9	Het verbod om dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
10	Het verbod om dieren opzettelijk te verontrusten.
11	Het verbod om nesten, holen, of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
12	Het verbod om eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.
13	Het verbod planten, producten van planten of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot beschermde inheems of uitheemse dier- of plantensoorten te vervoeren, ten vervoer aan te bieden of af te leveren.

Tabel 1
Beknopte weergave verbodsbepalingen uit artikel 8 t/m 13 uit de Flora- en Faunawet

Zorgplicht

In artikel 2 van de Flora- en faunawet wordt verwacht, dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor alle (dus ook niet beschermde) planten en dieren en de leefomgeving. Het kan worden gezien als een fatsoenseis.

Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB)

In 2005 heeft de minister van LNV door middel van een AMvB de regels vereenvoudigd door wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet. Bij ruimtelijke ontwikkelingen, bestendig behoud of beheer geldt in een aantal gevallen een vrijstelling op de verbodsbepalingen. De zorgplicht blijft echter van kracht. Er zijn drie categorieën of tabellen van beschermde soorten opgesteld (zie tabel 2 en bijlage 2):

Tabel 2
Beschermingsre-
gimes 1 t/m 3
AMvB artikel 75
van de Flora- en
faunawet

Categorie	Omschrijving
1	In deze categorie zijn algemeen voorkomende beschermde soorten opgenomen. Bij ruimtelijke ontwikkeling, bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt voor deze soorten geldt op voorhand een vrijstelling van artikel 8 t/m 12. Dit is zonder verdere eisen (lichte toets). Voor andere activiteiten dient een ontheffing te worden aangevraagd.
2	Hier onder vallen minder algemene, niet bedreigde soorten. Indien men werkt volgens een goedgekeurde gedragscode is geen ontheffing nodig. In de andere gevallen is een ontheffing nodig. Voor het verkrijgen van een ontheffing dient men aan te tonen, dat er geen inbreuk wordt gedaan op de gunstige instandhouding van de soort.
3	Tabel 3-soorten zijn strikt beschermd. Dit zijn soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn en bedreigde soorten die bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen. Alle vogelsoorten vallen hier ook onder. Voor broedende vogels wordt in principe nooit ontheffing verleend, omdat werkzaamheden buiten het broedseizoen kunnen worden uitgevoerd. Voor ruimtelijke ontwikkeling is een ontheffing nodig. Deze wordt alleen verkregen als wordt aangetoond, dat geen alternatieven voor handen zijn en wezenlijk negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. Van de initiatiefnemer wordt gevraagd schade zoveel mogelijk te beperken(mitigatie) en dienen veelal alternatieven te worden geboden(compensatie). Door een effectbeoordeling via een uitgebreide toets en een compensatieplan kan onder voorwaarden een ontheffing worden verkregen. Indien sprake is van bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik dient men te werken met een goedgekeurde gedragscode. Indien men deze niet zelf op heeft gesteld, is het mogelijk gebruik te maken van reeds bestaande gedragscodes. Als geen gedragscode voor handen is dient een ontheffing te worden aangevraagd. Voor overige activiteiten is altijd een ontheffing nodig, waarbij bovengenoemde criteria gelden.

Indien alleen tabel-1 soorten worden aangetroffen volstaat voor ruimtelijke ontwikkeling een quickscan (lichte toets). Wanneer tabel 2 of 3- soorten worden aangetroffen of worden verwacht kan afhankelijk van toekomstige ingrepen en de soort aanvullende toetsing nodig zijn (uitgebreide toets). Doorgaans is daarvoor intensiever onderzoek nodig in het geschikte jaargetijde.

Per augustus 2009 is de beoordeling Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen door de Dienst Regelingen gewijzigd, waardoor bij **aantoonbaar** voldoende mitigatie en compensatie voor strikt beschermde soorten niet altijd meer een ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Middels een positieve afwijzing worden maatregelen door DR getoetst en goedgekeurd (géén ontheffing nodig mits de maatregelen worden uitgevoerd). Door een recente uitspraak van Raad van State (11 juli 2012) lijkt de positieve afwijzing van de baan en zal vaker een ontheffing nodig zijn. Dienst Regelingen beoordeelt aanvragen vanaf heden op basis van deze

uistpraak, maar blijft op het standpunt dat een positieve afwijzing in sommige gevallen nog afgegeven kan worden. Behoud van functioneel leefgebied is hierbij essentieel en niet alléén het treffen van mitigerende maatregelen. Ontheffingen voor Habitatrichtlijnsoorten worden vrijwel niet meer verleend. Nesten van vogels zijn doorgaans alleen beschermd tijdens het broedseizoen. Van een beperkt aantal vogelsoorten zijn nesten ook buiten het broedseizoen en dus jaarrond beschermd (zie tabel 3).

Tabel 3
Beschermingscategoríeën nesten, waarvan de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet jaarrond (1 t/m 4) of tijdens het broedseizoen (categorie 5) gelden

Categorie	Omschrijving
Jaarrond beschermde nesten	
1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
Niet jaarrond beschermde nesten	
Let op: onderbouwing en eventueel nader onderzoek echter gewenst. Indien sprake is van zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden, zijn ook deze nesten beschermd.	
5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: boerenzwaluw, ekster, groene specht en spreeuw).

Van alle categorieën vogels in hierboven genoemde tabel is het belangrijk aan- of afwezigheid van nesten / territoria aan te tonen en sprake is van een mogelijk effect. Via een omgevingscheck en eventueel nader onderzoek is dit mogelijk. Voor categorie 5 - soorten is een potentie inschatting doorgaans voldoende.

2.4 Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 is per 1 oktober 2005 in werking getreden. Met deze wet beoogt men bescherming van gebieden die nationaal en internationaal van belang zijn. Naast bescherming van natuurmonumenten is ook de bescherming van gebieden die vanuit de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn zijn aangewezen in deze wet verankerd. Gezamenlijk vormen deze gebieden een Europees netwerk: Natura 2000.

Ingrepen en effecten

In de Natuurbeschermingswet 1998 is bepaald, dat handelingen of projecten die mogelijk schadelijk invloed hebben op beschermde monumenten of Natura 2000-gebieden vergunningsplichtig zijn. Door middel van toetsing wordt bepaald of sprake is van effecten, en zo ja in welke mate dit is. Toetsing vindt plaats in drie fasen:

- » orientatiefase of voortoets;
- » verstorings- en verslechteringstoets (bij mogelijke negatieve, maar géén significant negatieve effecten);
- » passende beoordeling (kans op significant negatieve effecten).

Als uit de verstorings- en verslechteringstoets blijkt, dat sprake is van mogelijk negatieve effecten dient in een aanvullende toetsing een effectbeoordeling plaats te vinden en is een vergunning nodig. Het bevoegd gezag (de provincie en in sommige situaties het ministerie) verleent een vergunning onder strikte voorwaarden, waarbij met voldoende mitigerende en compenserende maatregelen de instandhoudingsdoelstellingen zijn gewaarborgd.

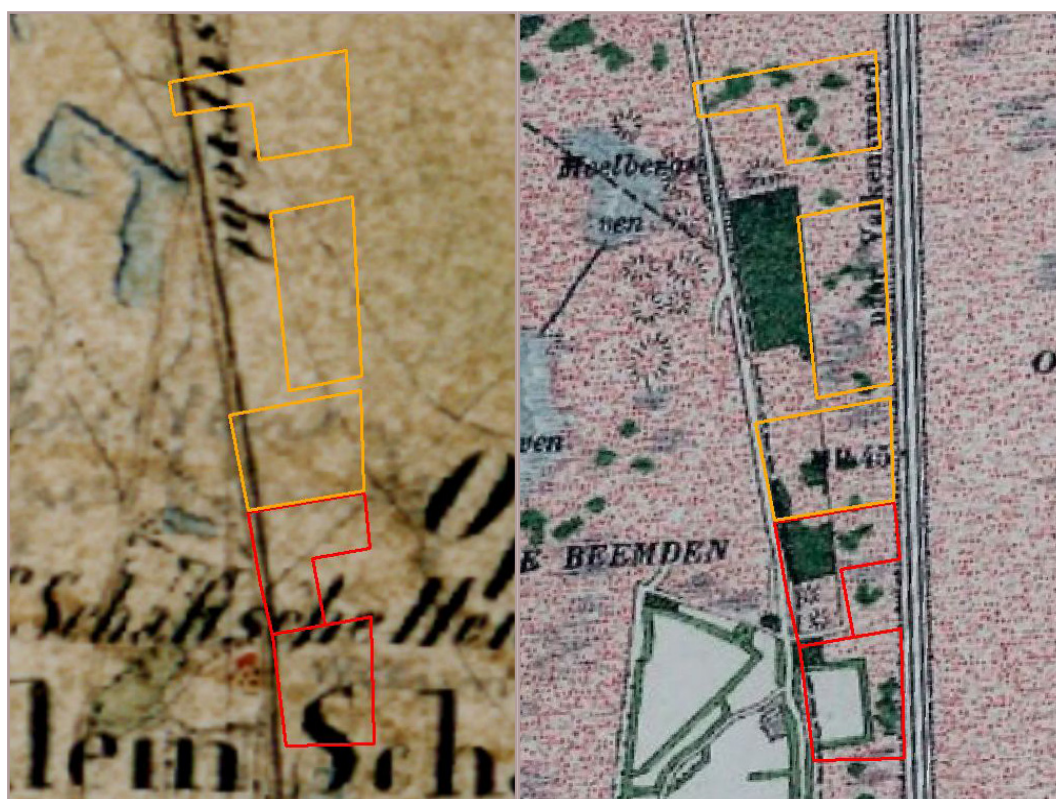
3 Beschermd gebied en soorten

3.1 Landschappelijke kenmerken en waarden

Historische situatie

Het plangebied bestond in 1850 uit heidegronden, zogenaamde “woeste” gronden, met lokaal vennen en natte laagten. Rond 1900 was lokaal sprake van bosaanplant en spontane opslag. Op de kaart 1900 (zie figuur 7) zijn landduinen zichtbaar, onder meer ter hoogte van het huidige ‘bosje’. In het zuidelijke deel van het plangebied was een gedeelte reeds in cultuur gebracht: weide met een houtsingel.

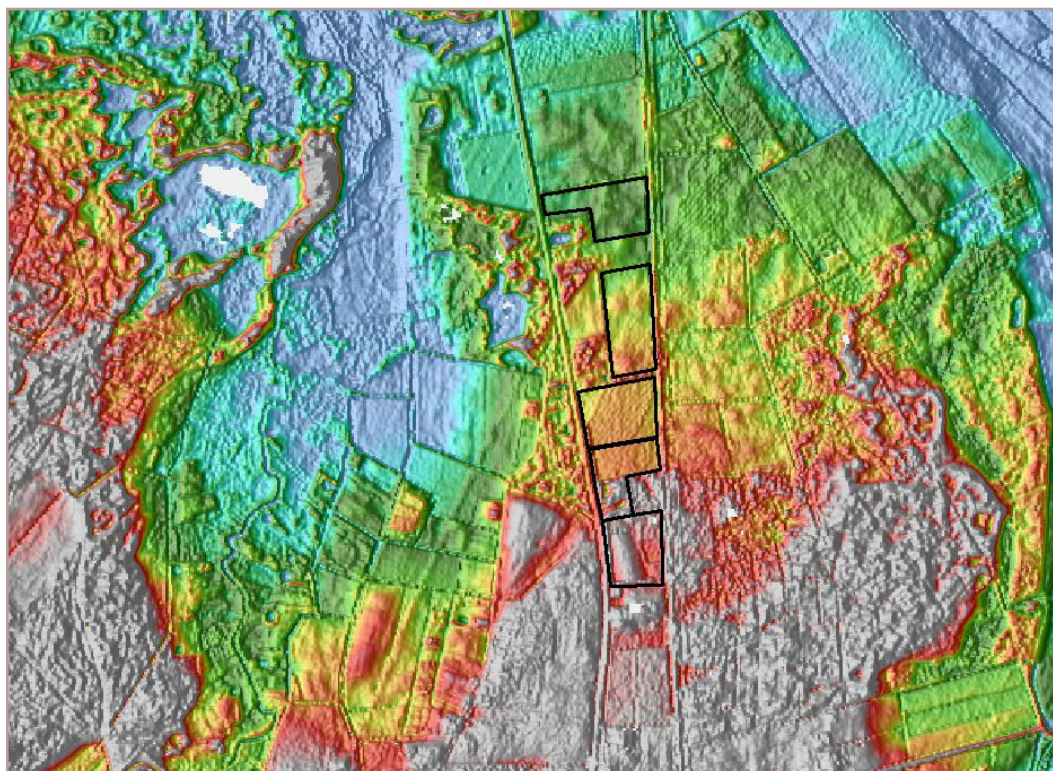
Figuur 7
Situatie 1850
(links) en circa
1900 (rechts).

Geologie, bodem, reliëf en waterhuishouding

De bodem van het plangebied bestaat tot een diepte van circa 20- 30 meter uit een pakket van zanden en leem (smeltwaterafzettingen) behorende tot de formatie van Boxtel met een zanddek (gedeeltelijk dekzandruggen), het laagpakket van Wierden. Op grotere diepte bevindt zich de Formatie van Sterksel, bestaande uit grof zand en grind. De formatie van Sterksel vormt het 1e watervoerende pakket. Het plangebied ligt hoog tot middelhoog ten opzichte van de omgeving (gemiddeld op circa 27,5 meter + NAP). Het zuidelijke deel is het hoogst gelegen, op circa 28,5 m + Nap, het noordelijke deel is het meest laaggelegen op circa 26,5 m + Nap waarbij het hoogteverschil maximaal circa 0,5 meter bedraagt (figuur 8 op de volgende pagina). Het plangebied helt van hoog naar laag in noordelijke richting flauw af. In figuur 8 is naast het hoogtebestand een “hillshade” toegevoegd. In GIS is met een sterke overdrijvings-

Figuur 8
Het plangebied
op het Actueel
Hoogtebestand
Nederland, met
een sterk over-
dreven contrast-
laag (Hillshade).

factor en een virtuele zonnestand het reliëf zichtbaar gemaakt. De kleinste details worden hierdoor zichtbaar. Ter hoogte van het bosje zijn lage landduinen aanwezig. Het werkelijke hoogteverschil bedraagt circa 50 cm, kenmerkend voor dekzandruggen. De aanwezige ruggetjes in het bosje maken duidelijk onderdeel uit van een omvangrijke zone met dekzandruggen, zowel ten oosten als ten westen van het plangebied (buiten de beekdalen).

De bodem bestaat volgens de bodemkaart 1: 50.000 uit veldpodzolgronden; leemarm en zwak lemig fijn zand (Hn21).

Grondwater: PM, [wateratlas via internet niet bereikbaar](#)

Aardkundige waardenkaart Noord-Brabant

Delen van de Opperheide ten oosten van het plangebied en de Malpie ten westen van het plangebied, zijn door de provincie Noord-Brabant aangeduid als aardkundig waardevol gebied. Het plangebied zelf, inclusief het bosje met de lage landduinen, echter niet.

Aanwezige landschappelijke waarden

Ter hoogte van het bosje is nog een deel van het oorspronkelijke reliëf aanwezig. Op regionale schaal is het echter van minder betekenis. Er zijn geen aardkundige waarden aan toegekend. *Bij de uitwerking van de resultaten van het veldonderzoek (zie 4.1) wordt nader ingegaan op de landschappelijke waarde van het bosje.*

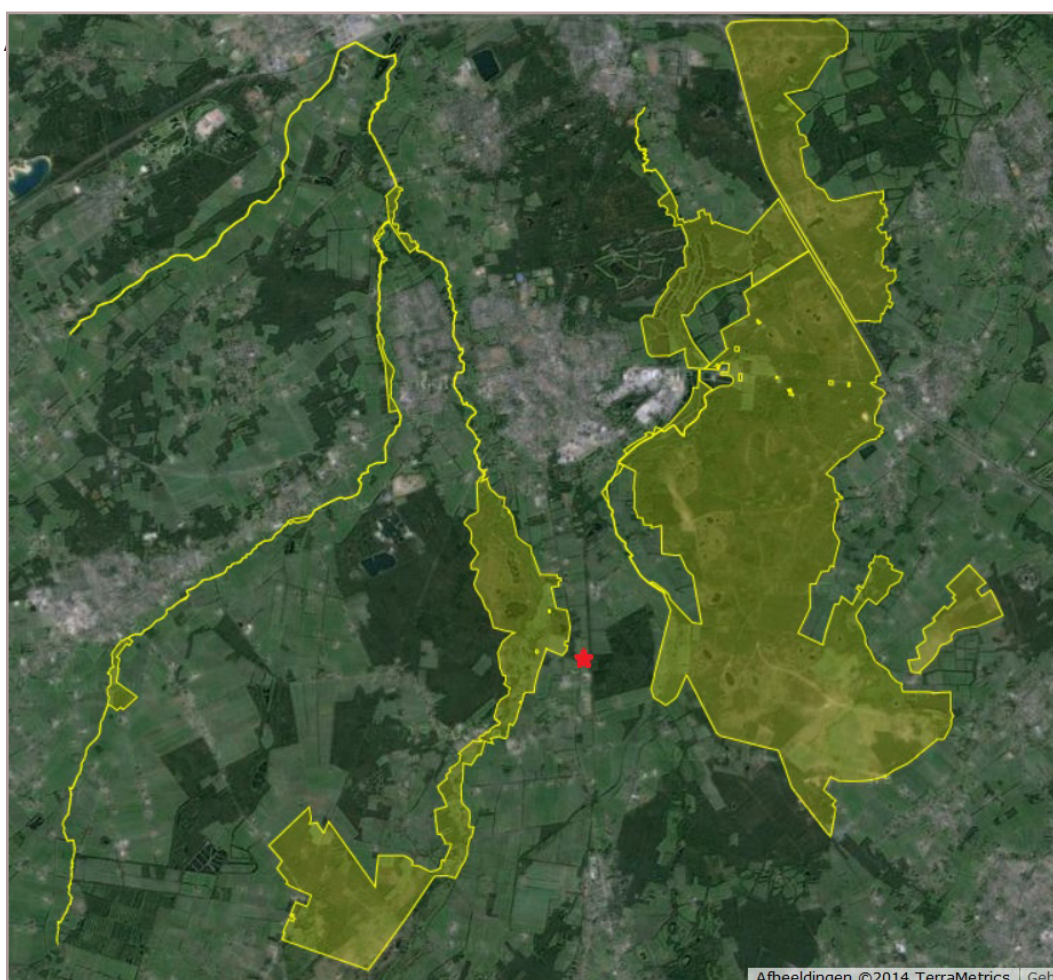
3.2 Natura 2000-gebied Leenderbos, Grootte Heide & De Plateaux

Het plangebied is gelegen in de nabijheid van het Natura 2000-gebied Leenderbos, Grootte Heide & De Plateaux. De ligging ten opzichte van het plangebied en de gekende waarden kenmerken en de instandhoudingsdoelstellingen worden hieronder beschreven.

Begrenzing van het Natura 2000-gebied Leenderbos, Grootte Heide & De Plateaux.

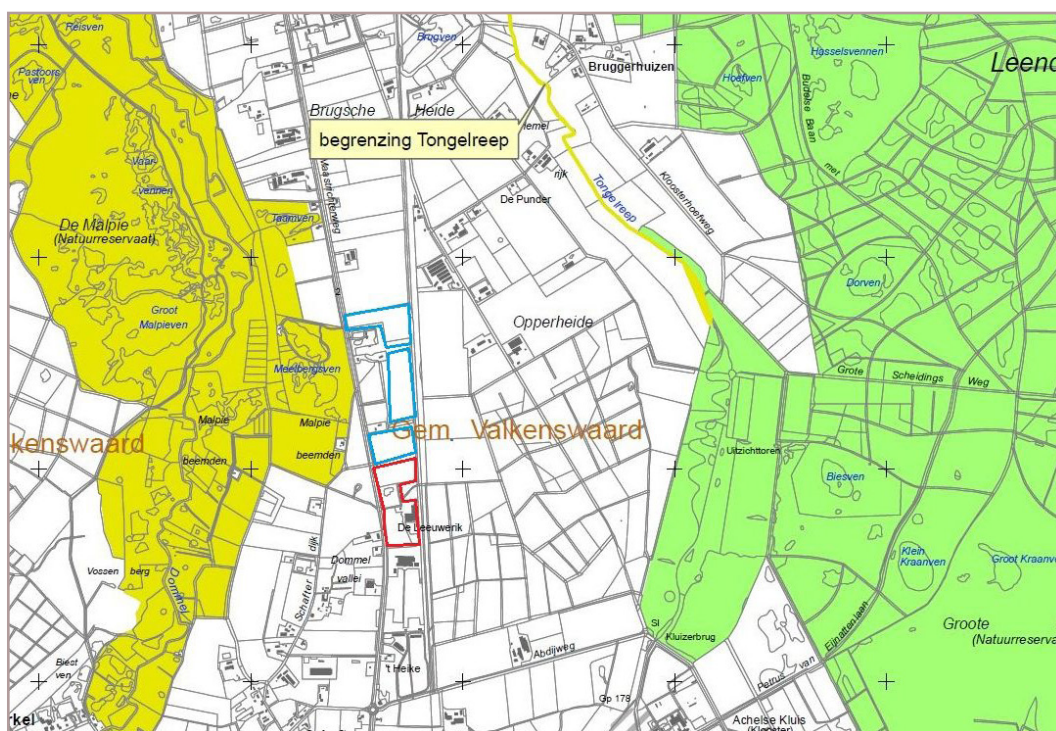
Onderhavige figuur (figuur 9) de ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied weer en de begrenzing van het Natura 2000 -gebied.

Het plangebied is gelegen tussen De Malpie in het westen en de Grootte Heide in het oosten. In figuur 10 op de volgende pagina is dit nader weergegeven.

Figuur 9
Begrenzing van het Natura 2000-gebied Leenderbos, Grootte Heide & De Plateaux. In rood een globale duiding van het plangebied.

Het gebied bestaat uit twee delen. Het oostelijk deel omvat de Grootte Heide in het noorden, de gemeentebossen van Heeze, de landgoederen Valkenhorst en Heezerheide en de boswachterij Leende. Het gebied is onderdeel van het Kempische landschap dat gekenmerkt wordt door hoogteverschillen die tijdens de laatste ijstijd zijn ontstaan door dekzandafzettingen. Over

Figuur 10
 Detailkaart (uitsnede) behorende bij het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied Leenderbos, Grote Heide & De Plateaux, ter hoogte van het plangebied (rood) en de overige percelen (blauw).

het algemeen is het landschap glooiend, maar plaatselijk is het dekzandlandschap verstoven, waardoor een sterker reliëf aanwezig is. Tot het begin van de twintigste eeuw was de dekzandrug bedekt met onafzienbare heide. Grote delen zijn in de crisisjaren van de vorige eeuw op grote schaal bebost. Delen van het heidelandschap zijn echter gespaard gebleven, zoals ook een aantal vennen in de heide en de bossen. Het Klein Hasselsven is een pingo-ruïne. Het heidelandschap wordt doorsneden door - deels gekanaliseerde - laaglandbeken, die plaatselijk omzoomd zijn door hooilanden, beekbegeleidende bossen en hakhoutpercelen. Op de overgang naar de beken is sprake van een hogere grondwaterstand en uittredende kwel. Het westelijk deel betreft De Plateaux, het dal van de Dommel en gedeelten van de beeklopen van de Run en de Keersop. De Plateaux is een deels bebost heidegebied. Tegen de Belgische grens aan liggen vloeivelden: hooilanden die al sinds lange tijd bevoeid worden met (kalkrijk) Maaswater door middel van een lang stelsel van geulen en kanaaltjes. In de heide van de Malpie liggen een aantal grote vennen. Op meerdere locaties zijn kleine jeneverbesstruwelen aanwezig. Langs de Dommel liggen vochtige en natte graslanden en bossen. (citaat <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase>).

Kernopgaven en instandhoudingsdoelstellingen (aangewezen habitattypen, -soorten, broedvogels en overige vogels)

In tabel 4 staan de kernopgaven en instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Leenderbos, Grote Heide & De Plateaux weergegeven.

Tabel 4
Essentietabel met kernopgaven en instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied Leenderbos, Grote Heide & De Plateaux.

Essentietabel Natura 2000-gebied 136. Leenderbos, Grote Heide & De Plateaux								
Kernopgaven								
5.01	Waterplanten	Verbetering waterkwaliteit en morfodynamiek, inclusief toestroom van grondwater, t.b.v. beken en riviertjes met waterplanten (waterranonkels) H3260_A en soorten als drijvende waterweegbree H1831.						
6.02	Zwak gebufferde vennen	Kwaliteitsverbetering (ook latere successiestadia) van zwakgebufferde vennen H3130 mede als habitat voor gevlekte witsnuitlibel H1042 en geoorde fuut A008.						
6.03	Zure vennen	Kwaliteitsverbetering van zure vennen H3160.						
6.08	Structuurrijke droge heiden	Vergroting areaal stuifzandheiden met struikhei H2310, binnenlandse kraaihelbegroeiingen H2320, droge heiden H4030 en zandverstuivingen H2330 én verbeteren van de kwaliteit door vergroting van de variatie in structuur en ontwikkeling van geleidelijke overgangen met bos, mede t.b.v. vogelsoorten als duinpieper A255, korhoen A107, nachtzwaluw A224, draaihals A233 en lapuit A277.						
Instandhoudingsdoelstellingen								
		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht aantal vogels	Draagkracht aantal paren	Kernopgaven
Habitattypen								
H2310	Stuifzandheiden met struikhei	--	>	>				6.08
H2330	Zandverstuivingen	--	>	>				6.08
H3130	Zwakgebufferde vennen	-	>	>				6.02,W
H3160	Zure vennen	-	>	>				6.03,W
H3260A	Beken en rivieren met waterplanten (waterranonkels)	-	>	>				5.01,W
H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	-	>	>				
H4030	Droge heiden	--	>	>				6.08
H5130	Jeneverbesstruwelen	-	=	=				
H6510A	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	-	>	>				
H7110B	*Actieve hoogvenen (heideveentjes)	--	=	>				
H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	-	=	=				
H7210	*Galigaanmoerassen	-	=	=				
H91D0	*Hoogveenbossen	-	>	>				
H91E0C	*Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	-	>	>				
Habitatsoorten								
H1042	Gevlekte witsnuitlibel	--	>	>	>			6.02,W
H1096	Beekprik	--	=	=	=			
H1134	Bittervoorn	-	=	=	=			
H1166	Kamsalamander	-	=	=	=			
H1831	Drijvende waterweegbree	-	>	>	>			5.01, W
Broedvogels								
A224	Nachtzwaluw	-	=	=			30	6.08
A246	Boomleeuwerik	+	=	=			55	
A276	Roodborstlapuit	+	=	=			60	

deze tabel is gebaseerd op het definitief aanwijzingsbesluit

Legenda	
W	Kernopgave met wateropgave
⚠	Sense of urgency: beheeropgave
⚠	Sense of urgency opgave m.b.t. watercondities
SVI landelijk	Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)
=	Behoudsdoelstelling
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
=(<)	Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering

Soorten en habitats

Onderstaande beschrijving / voorkomen van soorten en habitats is overgenomen uit het aanwijzingsbesluit.

1 Habitats

H2310 Psammofiele heide met Calluna en Genista.

Het gebied is van groot belang voor stuifzandheiden met struikhei, dat echter over grote delen

flink vergrast is. De droge heide in het gebied wordt deels tot habitattype H2310 stuifzandheiden met struikhei en deels tot habitattype H4030 droge heiden gerekend.

H2330 Open grasland met Corynephorus- en Agrostis-soorten op landduinen

Het habitattype zandverstuivingen komt over een geringe oppervlakte voor in mozaïek met habitattype H2310 stuifzandheiden met struikhei. De afwisseling van (kleine) stuifzanden en stuifzandheiden met struikhei is voor een groot aantal dieren belangrijk. Beide habitattypen komen in mozaïekvorm voor. Om deze reden zijn beide doelen gecombineerd.

H3130 Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot het Littorelletalia uniflorae en/of Isoëto-Nanojuncetea

Het Natura2000-gebied herbergt enkele zeer goed ontwikkelde zwakgebufferde vennen. Door verdroging en eutrofiëring is de kwaliteit van een aanzienlijk deel van de vennen echter aangetast. Uitbreiding zal plaatsvinden als gevolg van een natuurherstelproject waardoor het gebied in de toekomst een zeer grote bijdrage levert aan het landelijke doel voor het habitattype.

H3160 Dystrofe natuurlijke poelen en meren

Het habitattype zure vennen is in verschillende vennen minder goed ontwikkeld en kwaliteitsverbetering is dus noodzakelijk. Uitbreiding van het aantal vennen is reeds in voorbereiding.

H3260 Submontane en laagland rivieren met vegetaties behorend tot het Ranunculion fluitantis en het Callitriche-Batrachion

De kwaliteit en oppervlakte van het habitattype beken en rivieren met waterplanten, wateranankels (subtype A) is door eutrofiëring en 'normalisatie' van de laaglandbeken (Dommel, Tongelreep, Strijper Aa) sterk achteruitgegaan. Wel herbergt het type lokaal een grote hoeveelheid drijvende waterweegbree (de Run). Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit van dit habitattype worden nagestreefd.

H4010 Noord-Atlantische vochtige heide met Erica tetralix

De kwaliteit van habitattype vochtige heiden, hogere zandgronden (subtype A) wordt bedreigd door verdroging en vergrassing. Herstelprojecten tonen aan dat kwaliteitsverbetering mogelijk is.

H4030 Droge Europese heide

Het gebied is van groot belang voor droge heiden, dat echter over grote delen vergrast is. De heide in het gebied wordt deels tot dit habitattype H4030 droge heide en deels tot habitattype H2310 stuifzandheiden met struikhei.

H5130 Juniperus communis-formaties in heide of kalkgrasland

In het gebied zijn op meerdere locaties kleine jeneverbesstruwelen aanwezig, ook liggen struiken binnen naaldbossen.

H6510 Laaggelegen schraal hooiland (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis)

Het habitattype glanshaver- en vossenstaarthooilanden, glanshaver (subtype A) komt in een afwijkende vorm voor (overgang naar dotterbloemhooiland) in de door Maaswater bevoeide

hooilanden van de Plateaux (de vloeivelden). De kwaliteit is hier de afgelopen jaren achteruitgegaan, maar herstel- en ontwikkelingsmaatregelen zijn en worden uitgevoerd.

H7110 Actief hoogveen

Het habitatype actieve hoogvenen, heideveentjes (subtype B) komt voor in het Klein Hasselven.

H7150 Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het Rhynchosporion

Het habitatype pioniervegetaties met snavelbiezen komt voor op plagplekken, het type zal voor een groot deel weer omvormen tot het habitatype H4010 vochtige heide, hogere zandgronden (subtype A).

H7210 Kalkhoudende moerassen met Cladium mariscus en soorten van het Caricion davallianae

Het habitatype galigaanmoerassen komt voor langs diverse vennen. De kwaliteit is vaak vrij goed (het zijn plaatselijk relatief jongebegroeiingen), maar de oppervlakte is gering.

H91D0 Veenbossen

Het habitatype hoogveenbossen komt voor in het brongebied van de Strijper Aa ('t Goor). Het betreft één van de grotere groeiplaatsen van het bostype in ons land. De kwaliteit kan hier verbeterd worden.

H91E0 Bossen op alluviale grond met Alnus glutinosa en Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)

De vochtige alluviale bossen, beekbegeleidende bossen (subtype C) komen onder meer voor in de Malpie. De kwaliteit kan verbeterd worden door bestrijding van verdroging.

2 Habitatrichtlijn: soorten (bijlage II)

H1042 Gevlekte witsnuitlibel

De gevlekte witsnuitlibel heeft een zeer ongunstige staat van instandhouding door het tekort aan gebieden en de landelijk te geringe populatiegrootte. De beoogde uitbreiding van de populatie (tot het voor een duurzame populatie minimaal noodzakelijke aantal dieren) is gebaseerd op het realiseren van een landelijk gunstige staat van instandhouding.

H1096 Beekprik

De beekprik komt voor in de Keersop. Deze geïsoleerde populatie is van groot belang vanwege de beperkte verspreiding van de soort in ons land. Het betreft de enige populatie in Noord-Brabant.

H1134 Bittervoorn

De bittervoorn is bekend van de voormalige visvijvers van de OVB bij Valkenswaard, deze liggen deels binnen de begrenzing van het gebied.

H1166 Kamsalamander

Binnen het gebied en in de directe omgeving komen enkele geïsoleerde populaties van de kamsalamander voor. De grootste populatie bevindt zich langs de rand van De Plateaux. In het Leenderbos nabij Heezerenbosch is de soort in en vlak buiten het gebied vastgesteld. Aangezien de kamsalamander in Noord-Brabant sterk achteruit is gegaan, verdienen deze restpopulaties extra aandacht. De kwaliteit van het leefgebied is daarbij een belangrijk punt.

H1831 Drijvende waterweegbree

De drijvende waterweegbree komt voor in de Run. De kwaliteit van de Run en andere beken kan verbeterd worden.

3 Vogelrichtlijn: broedvogels

A224 Nachtzwaluw

Van oudsher is de nachtzwaluw een broedvogel van de heidevelden. De, vanaf halverwege de 80-er jaren verzamelde, inventarisatiegegevens laten een zeer geleidelijke toename zien van circa 20 naar ten minste 30 paren (gemiddeld over de periode 1999-2003 32 paren). Maximaal werden 47 paren vastgesteld in 2002. De soort verkeert landelijk in een matig ongunstige staat van instandhouding. Het gebied levert onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Zuidoost-Brabant ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

A246 Boomleeuwerik

Van oudsher is de boomleeuwerik een broedvogel van de heidevelden. In de periode 1999-2003 wordt het aantal geschat op circa 53. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied levert onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Zuidoost-Brabant ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

A276 Roodborsttapuit

Van oudsher is de roodborsttapuit een broedvogel van de heidevelden. In de periode 1999-2003 werd het aantal geschat op circa 61. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied levert onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Zuidoost-Brabant ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

Gevoeligheid van het Natura 2000- gebied voor externe factoren

Aan de hand van de effectenindicator is voor de activiteit “grondgebonden landbouw”, waar het houden van “vee” algemeen en beweiding ook onder worden geschaard. Let op: dit is slechts een indicatie. Zie figuur 11.

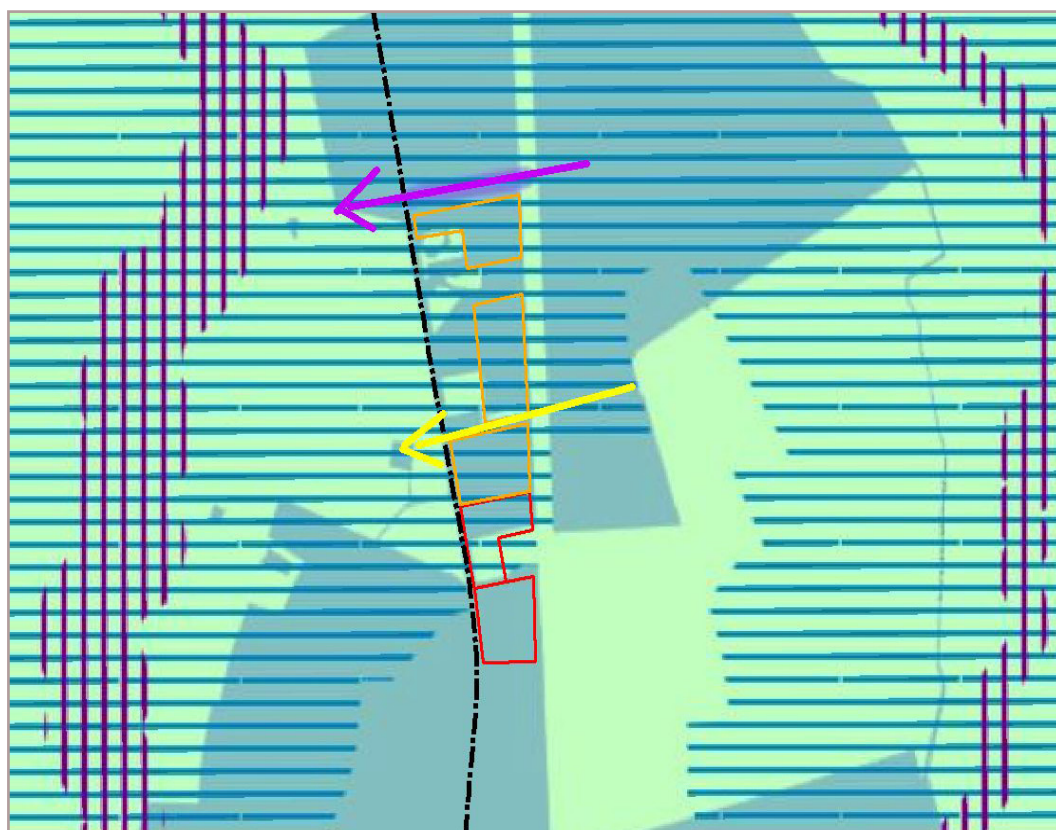
Storingsfactor	Aanpak																				
	1	2	3	4	7	8	13	16	17	19	Oppervlakteverlies	Versnippering	Verzuring	Vermesting	Verontreiniging	Verdroging	Verstoring door geluid	Optische verstoring	Verstoring door mechanische effecten	Verandering soortenamenstelling	
Stuifzandheiden met struikhei	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zandverstuivingen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zwakgebufferde vennen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zure vennen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Beken en rivieren met waterplanten	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Vochtige heiden	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Droge heiden	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Jeneverbesstruwelen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Glanshaver- en vossenstaartheuvels	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
*Actieve hoogvenen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Pioniervegetaties met snavelbiezen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
*Galigaanmoerassen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
*Hoogveenbossen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
*Vochtige alluviale bossen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Beekprik	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Bittervoorn	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Drijvende waterweegbree	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Gevlekte witsnuitlibel	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kamsalamander	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Boomleeuwerik (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Nachtzwaluw (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Roodborsttapuit (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Figuur 11
Resultaat effectenindicator voor de activiteit grondgebonden landbouw.

3.3 Ecologische Hoofdstructuur in relatie tot het plangebied

Zoals reeds behandeld in 2.2 (zie aldaar) maakt het bosje -en mogelijk een plaats voor de voorgenomen uitbreiding- onderdeel uit van de EHS. Het plangebied is gelegen in een zone waar de EHS wordt gescheiden door de Maastrichterweg. Dit is een drukke doorgaande weg, die vooralsnog een barrière vormt. Daardoor is er tot op heden geen directe verbinding tussen omliggende natuurterreinen aan weerszijde van deze weg. Op de Verordening ruimte 2014 is een strook ten noorden van het plangebied opgenomen als ecologische verbindingzone

(EVZ), zie ook figuur 6 op pagina 15. Deze zone bevindt zich direct ten noorden van een perceel dat in eigendom is van VES (zie figuur 12). In het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) van de gemeente Valkenswaard is naast deze zone uit de verordening ook een strook ten zuiden daarvan als mogelijke plaats voor een ecologische verbindingzone aangeduid.

Figuur 12
Weergave van de EHS (lichtgroen) conform de verordening Ruimte 2014. De pijlen geven de ecologische verbindingzones (deels een visie / voorkeur) weer. In paars accentuering van een groenstrook met de status ecologische verbindingzone uit de verordening. In geel een voorkeurslocatie voor de realisatie van een EVZ uit het LOP van de gemeente Valkenswaard.

Het bosje zelf, binnen het plangebied, is als mogelijke verbindingzone buiten beschouwing gelaten. De rede kan zijn, doordat dit bosje gelegen is temidden van terreinen van VES, met de daarbij behorende bedrijvigheid. In het noorden zijn relatief rustige gebieden. Landbouwgronden en paden, inclusief de voormalige spoorlijn ten noordoosten van het plangebied vormen een landschappelijk belangrijke schakel vanwege de afwezigheid van bebouwing / menselijke (nacht)activiteit. Als EVZ is het bosje zelf logischerwijs minder geschikt in relatie tot het huidige gebruik.

3.4 Aanwezigheid beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawet

Voor het onderzoek zijn de gegevens uit de NDFF middels Quickscanhulp opgevraagd. Het betreft waarnemingen van strikter beschermde soorten (Tabel II en III Flora- en faunawet) binnen een straal van 0 tot 10 km ten opzichte van het plangebied. Deze gegevens zijn in de onderstaande tabellen weergegeven (tabel 5.1 en 5.2). Quickscanhulp geeft een volledig overzicht van alle waarnemingen (ook losse meldingen) tot drie kalenderjaren terug (juridische houdbaarheidsdatum) binnen een bepaalde straal. De soorten worden 1 keer vermeld, zijnde de dichtstbijzijnde waarneming. Bij de resultaten van het veldonderzoek (hoofdstuk 4) wordt op basis van de aangetroffen habitats (of sporen) een inschatting gemaakt in hoeverre strikter beschermde soorten in het plangebied zelf verwacht kunnen worden.

Tabel 5.1
Data binnen een
straal van 1 km
t.o.v. het plange-
bied uit de
NDFF. © NDFF
- quickscanhulp.
nl 24-03-2014
06:44:38.

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Alpenwatersalamander	Amfibieën	tabel II	0 - 1 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	tabel II	0 - 1 km
Beenbreek	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Gulden sleutelbloem	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Jeneverbes	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Kleine zonnedauw	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Klokjesgentiaan	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Prachtklokje	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Ronde zonnedauw	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Wilde gagel	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Paling	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Eekhoorn	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
Steenmarter	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
Wild zwijn	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
Heikikker	Amfibieën	tabel III	0 - 1 km
Poelkikker	Amfibieën	tabel III	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Havik	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Huismus	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Roek	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Zwarte Wouw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Baard- of Brandts	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Franjestaart	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Gewone grootovleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Gewone-, Kleine- of Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Gewone- of Grijs grootovleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Grijze grootovleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Ingekorven vleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Myoot onbekend	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Watervleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km

Tabel 5.2

Data binnen een
straal van 1- 10
km t.o.v. het
plangebied uit de
NDFF. © NDFF
- quickscanhulp.
nl 24-03-2014
06:44:38.

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Gevlekte orchis/Bosorchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Herfsttijloos	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Maretak	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Rapunzelklokje	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Veenmosorchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Waterdrieblad	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Wilde marjolein	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Europese meerval	Vissen	tabel II	1 - 5 km
Boomkikker	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
Kamsalamander	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
Knoflookpad	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
Rugstreeppad	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
heideblauwtje	Insecten - Dagvlinders	tabel III	1 - 5 km
keizersmantel	Insecten - Dagvlinders	tabel III	1 - 5 km
Gaffellibel	Insecten - Libellen	tabel III	1 - 5 km
Hazelworm	Reptielen	tabel III	1 - 5 km
Drijvende waterweegbree	Vaatplanten	tabel III	1 - 5 km
Beekprik	Vissen	tabel III	1 - 5 km
Oehoe	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Ransuil	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Bosvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Blaasvaren	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Brede orchis	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Daslook	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Gevlekte orchis	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Grote keverorchis	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Lange ereprijs	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Ruig klokje	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Steenanjer	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Steenbreekvaren	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Veldsalie	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Vleeskleurige orchis	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Weideklokje	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Wilde kievitbloem	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Kleine modderkruiper	Vissen	tabel II	5 - 10 km
Gevlekte witsnuitlibel	Insecten - Libellen	tabel III	5 - 10 km
spaanse vlag	Insecten - Macronachtvlinders	tabel III	5 - 10 km
teunisbloempijlstaart	Insecten - Macronachtvlinders	tabel III	5 - 10 km
Bever	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km

Toelichting Quickscanhulp (citaat):

“Bewust is Quickscanhulp.nl als een zeer simpele en eenvoudige applicatie opgezet. Het moet ecologische adviesbureau's helpen bij het maken van hun quickscan. Het vervangt de noodzaak diverse verspreidingsatlassen te moeten raadplegen om te weten welke soorten qua verspreiding mogelijk in het plangebied voorkomen. Een ecologisch adviesbureau moet op basis van de verkregen data zelf nog de volgende stappen uitvoeren:

1. *Een veldbezoek aan het plangebied waarbij gekeken wordt welke ecotopen aanwezig zijn. (Op basis hiervan wordt de mogelijke aanwezigheid van de soorten die qua verspreiding mogelijk voorkomen bevestigd of uitgesloten.)*

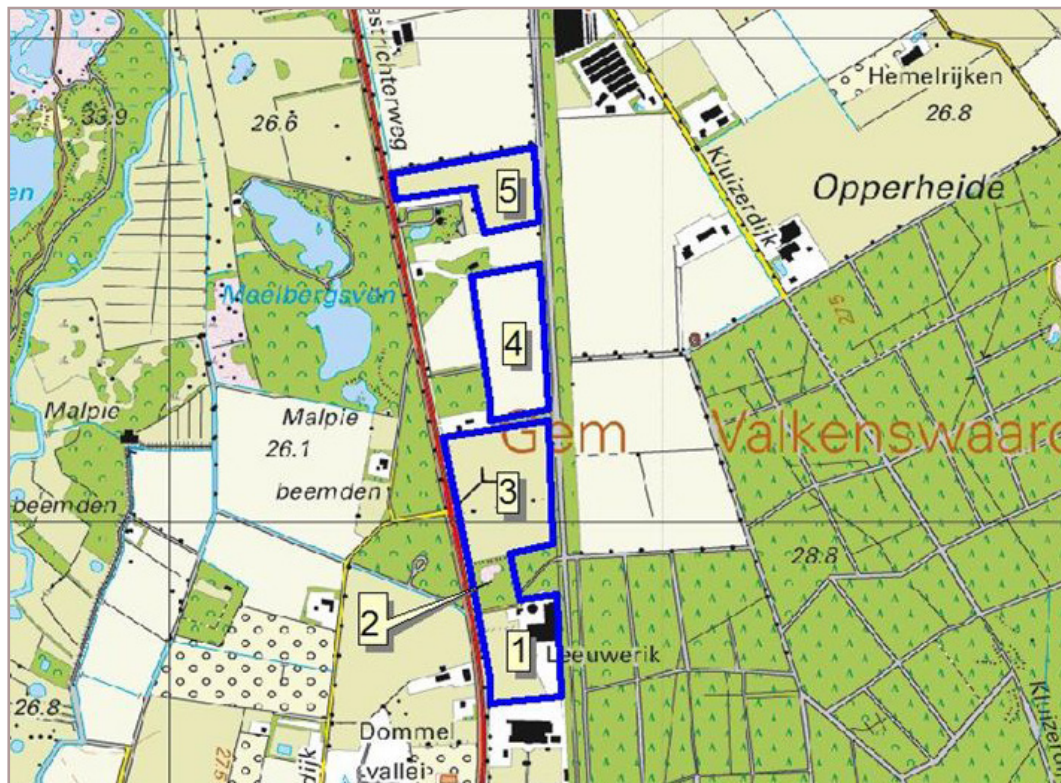
2. *Toetsing van de ingreep aan de Flora- en faunawet. (Worden de soorten die mogelijk voorkomen negatief beïnvloed, zo ja, wordt daarmee de Flora- en faunawet overtreden?)”.*

4 Resultaten van het veldonderzoek

4.1 Algemeen en typering bosperceel (EHS)

Het veldonderzoek werd uitgevoerd op 26 februari 2014 door J. van Suijlekom, op 31 maart 2014 door R. Schröder & J. van Suijlekom en op 10 april door J. van Suijlekom. Het plangebied; de gronden die in aanmerking komen voor de uitbreiding en de overige percelen in eigendom, zijn hierbij onderzocht. Onderstaande figuur (figuur 12) geeft de deelgebieden weer.

Figuur 12
Weergave van het plangebied in blauw. Nummer 1, 2 en 3 omvat het huidige bedrijf inclusief zoekgebieden voor de uitbreiding. Nummers 4 en 5 overige percelen in eigendom van VES.

Aanwezige ecotopen binnen het plangebied

Binnen het plangebied zijn binnen de deelgebieden van zuid naar noord de volgende ecotopen aanwezig:

1. bedrijfsbebouwing (bedrijfswoning, rijhal, buiten rijbak, paardenstal met boxen, inclusief was-/poetsplaatsen, paddock, stap- en langeermolen en een groot lavaveld)
2. grove dennenbos met opslagplaats voor o.a. snoeiafval en grond;
3. perceel met paardenweitjes, een sportveld, een dafbaan, enkele kleine houten stalletjes en kleine houten overkappingen om te schuilen en strakke dichte coniferenhagen;
4. vrij soortenrijk graslandperceel;
5. pas ingezaaid graslandperceel.

Huidige situatie

Omdat er geen ontwikkelingen op het terrein van de bedrijfswoning te verwachten zijn (ecotoop 1 van figuur 12), wordt dat deel niet nader beschreven. Hieronder volgt een opsomming van vier gebiedsdelen waar nadere informatie van is verzameld en (eventueel) ontwikkelingen

te verwachten zijn. Tevens is een algemene karakteristiek gegeven van de nabije omgeving.

Grove dennenbosje (ecotoop 2 figuur 12): Typering EHS

De boomlaag van het bosje ten noorden van het bedrijf bestaat voornamelijk uit grove den. Daarnaast komen ook soorten voor als ruwe berk, zomereik en fijnspar. De struiklaag wordt gedomineerd door Amerikaanse vogelkers en wilde lijsterbes. Hoewel lokaal braam domineert, is ongeveer de helft nog redelijk ongestoord met bochtige smele als kenmerkende soort. Deze delen kennen een redelijk intact reliëf, kenmerkend voor voormalig open en verstooven landduinen. Op slechts één locatie komt struikhei voor, een soort die duidt op voormalige heidegrond. In het bosje komen ook verstoorde gronden voor door grond die daar in het verleden is ingebracht. Hier wordt de vegetatie gekenmerkt door storingindicatoren als grote brandnetel en ridderzuring. In het noordwestelijke deel van het bosje bevindt zich een opslagplaats met snoeiafval en grond. Dit deel wordt aan de zuidwestzijde omgeven door een kunstmatig opgeworpen wallichaam. De opslagplaats zelf is deels kunstmatig verdiept en vlak aangelegd. Rond de opslagplaats zijn ook enkele andere elementen als een klein tuinhuisje/schuurtje en een houtstapel. Het bosje maakt hier een rommelige indruk. Vanwege het natuurlijke aanzien van enkele oudere zwarte elzen, is het vermoeden gerezen dat hier in het verleden een natte laagte aanwezig is geweest. Het bleek te gaan om een in het verleden aangelegde vijver (besproken in het werkatelier op 10 april j.l.). Verspreid in het bosje komen ook cultivars als bamboe en laurierkers voor. De westzijde van het bosje wordt begrensd door een coniferenhaag (Thuja). De oostzijde wordt begrensd door een toegangsweg naar het terrein ten noorden van het bosje. Ten oosten van deze weg bevindt zich een grove dennenbos dat minder verstoord is.

Geconcludeerd wordt, dat het bosje voor circa de helft fysiek sterk verstoord is. Het overige deel omvat redelijk intacte relictten van dekzandruggen, inclusief een dekzandlaagte, beplant met naaldbomen. In verhouding tot nochtans ruimschoots aanwezig gaaf reliëf in de omgeving (zie ook 3.1), is géén sprake van een bijzonder en dus behoudenswaardig element. Doordat dennen zijn aangeplant en sprake is van vergrassing, zijn natuurwaarden beperkt.

Perceel ten noorden van het bos (ecotoop 3 figuur 12)

Het perceel ten noorden van het bosje bestaat uit weiden van het raaigrastype, voedselrijk en soortenarm. Tevens was een voetbalveld aanwezig met een strakke grasmat. Naast het grasland was een drafbaan aanwezig (zand). Het perceel was omgeven door dichte strakke hagen ('coniferen'), ook waren sommige delen met hetzelfde type haag afgescheiden. Hier en der waren kleine houten opstalletjes aanwezig. Natuurwaarden ontbraken door onderhoud en gebruik grotendeels. De hagen kunnen door kleinere zangvogels gebruikt worden zoals winterkoning en heggenmus, al werden hier tijdens het veldonderzoek geheel geen vogels waargenomen.

Soortenrijk graslandperceel (ecotoop 4 figuur 12)

Dit grasland heeft een vrij soortenrijke graslandvegetatie. Er zijn hier de volgende soorten aangetroffen:

duizendblad, Engels raaigras, gestreepte witbol, gewone ereprijs, gewoon biggenkruid, gewoon struisgras, herderstasje, kleine veldkers, kluwenhoornbloem, kweekgras, paardenbloem, paarse dovenetel, schapenzuring, speerdistel en witte klaver. De zuidzijde van dit grasland wordt begrensd door een houtsingel met ruwe berk en Servische spar als dominerende soorten.

Vegetatiekundig behoort dit grasland tot de Rompgemeenschap *Agrostis capillaris-Hypochaeris radicata* (Schaminée et al., 1996). Hier duiden soorten als duizendblad, gewoon struisgras, kluwenhoornbloem, roodzwenkgras en schapenzuring op. Naast deze 'schrale' soorten, komen ook soorten voor van meer voedselrijke (bemeste) omstandigheden voor als Engels raaigras, paardenbloem en witte klaver.

Recent ingezaaide akker (ecotoop 5 figuur 12)

Het meest noodelijk gelegen perceel bestond uit recentelijk ingezaaid land, vegetatieloos (aarde). Sporen ontbraken.

Omgeving

De noordzijde van het plangebied wordt begrensd door een onverharde weg met een houtsingel aan weerszijden. Hier komen onder andere Amerikaanse vogelkers, boswilg, braam, ruwe berk en zomereik voor. Hoewel de ondergroei grotendeels is verruigd, komen lokaal nog 'schrale' soorten voor als pijpenstrootje en struikhei.

Aan de oostzijde wordt het plangebied begrensd door een oude spoorlijn. Deze is nu te herkennen als zandweg met belendende houtwallen. Deze bestaan hoofdzakelijk uit ruwe berk en zomereik in de boomlaag, Amerikaanse vogelkers in de struiklaag en bochtige smele en pijpenstrootje in de kruidlaag. Lokaal komen meer heischrale vegetaties voor met soorten als schapengras en struikhei.

Ten oosten van deze voormalige spoorlijn bevindt zich een productiebos op voormalige heidegrond (Opperheide). Hier staan hoofdboomsoorten als douglasspar, fijnspar en Japanse larix. Langs de bospaden komen vegetaties voor bestaande uit bochtige smele op de drogere en pijpenstrootje op de vochtige plekken. Lokaal komt ook hier struikhei voor. Ten oosten van de Opperheide stroomt de Tongelreep. Het dal van deze beek gaat in oostelijke richting over in het Leenderbos en de Grootte Heide. Deze gebieden zijn onderdeel van het Natura 2000-gebied Leenderbos, Grootte heide & De Plateaux.

Direct ten westen van het plangebied ligt de (drukke) Maastrichterweg, een provinciale weg van Valkenswaard naar Achel (B.). Tussen deze weg en het plangebied liggen verspreid enkele in bosjes gelegen erven.

Aan de westzijde van de Maastrichterweg ligt het Meelbergsvan, een grove dennenbos met enkele grotere vennen. Dit gebied is door hekwerk afgesloten voor de omgeving. Ten westen van het Meelbergsvan stroomt de Dommel. Het dal van deze beek gaat in westelijke richting over in natuurreservaat De Malpie. Ook dit gebied is onderdeel van het Natura 2000-gebied Leenderbos, Grootte heide & De Plateaux.

4.3 Flora- en faunawetssoorten

Op basis van de aanwezige ecotopen is een inschatting gemaakt welke in de Flora- en faunawet beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen. Aangezien de beoogde ingreep in de categorie ruimtelijke ontwikkeling valt, wordt in dit hoofdstuk uitsluitend van de soorten uit Tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet een beoordeling gemaakt. De gekende verspreiding van beschermde soorten in de omgeving uit de NDFF (zie 3.4) is hierbij meegenomen.

Vaatplanten

De meeste door de NDFF genoemde beschermde vaatplanten die uit de nabije omgeving zijn gemeld zijn soorten van matig voedselrijke tot voedselarme (vochtige) omstandigheden (schrallanden, heide, vennen en hoogveen) kenmerkend voor de situatie in de nabij gelegen natuurgebieden. Daarnaast zijn meerdere soorten vermeld die karakteristiek zijn voor goed ontwikkelde vochtige loofbossen op voedselrijke grond. Gezien de aanwezige ecotopen worden daarom in het plangebied geen beschermde vaatplanten verwacht.

Zoogdieren

Grond- en watergebonden zoogdieren

De verspreiding van de juridisch zwaar beschermde grote bosmuis (*Apodemus flavicollis*), veldspitsmuis (*Crocidura leucodon*) en eikelmuis (*Eliomys quercinus*) liggen buiten het plangebied (respectievelijk in Zuid-Limburg en de Achterhoek, in Twente en Zeeuws-Vlaanderen, en in Zuid-Limburg) (Broekhuizen et al., 1992, Regelink & Bosch, 2007). Voor de Noordse woelmuis (*Microtus oeconomus*) geldt dat deze soort een zeer natte kruidenrijke vegetatie behoeft. De waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) is gebonden aan schone wateren.

Van de in de directe omgeving (0-1 km) van het plangebied voorkomende wilde zwijnen, zijn geen sporen aangetroffen. Het voorkomen van een aan water gebonden soort als de bever is uitgesloten vanwege het ontbreken van oppervlaktewater.

Samenvattend kan worden gesteld dat er geen zwaar beschermde grond- en watergebonden zoogdieren binnen de grenzen van het plangebied zullen voorkomen.

Marterachtigen

Deelgebied 1 (figuur 12) zou in theorie geschikt kunnen zijn voor steenmarter (*Martes foina*). Omdat daar echter geen ruimtelijke ontwikkelingen te verwachten zijn, is dat deel niet onderzocht op deze soort. Vanwege het ontbreken van geschikte bebouwing in de overige deelgebieden, is het uitgesloten dat er in het plangebied vaste verblijfplaatsen van steenmarters aanwezig zijn.

Omdat bomen met geschikte holtes ontbreken is ook de aanwezigheid van verblijfplaatsen van boommarters (*Martes martes*) uitgesloten. In het plangebied zijn geen sporen van de das (*Meles meles*) aangetroffen. De das heeft dan ook geen verblijfplaats of essentieel foerageergebied in het plangebied.

Eekhoorn

Tijdens het veldbezoek van 31 maart 2014 is een volwassen rode eekhoorn gezien in het grove dennenbosje ten oosten van deelgebied 2. Hoewel de waarneming net buiten het feitelijke plangebied is verricht, is het aannemelijk dat deze soort ook leefgebied binnen de grenzen van het plangebied heeft. Er zijn echter geen nesten van rode eekhoorns aangetroffen. De kans is derhalve redelijkerwijs uitgesloten dat deze soort in het plangebied een vaste rust en/of verblijfplaats heeft. Er is géén sprake van essentieel leefgebied voor de eekhoorn in het bosje zelf. Wezenlijke effecten op de eekhoorn worden niet verwacht.

Vleermuizen

Het plangebied is mogelijk geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Op grond van de geringe omvang van de geschikte deelgebieden (m.n. het grove dennenbosje) is de kans klein dat het een essentieel foerageergebied betreft. Waarschijnlijk hebben de nabij het plangebied gelegen ecotopen een grote functie als foerageergebied en doen zij mogelijk ook dienst als migratieroute (o.a. Maastrichterweg en oude spoorlijn).

Omdat er in het plangebied geen boomholten zijn aangetroffen, is de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende soorten uitgesloten. De schuurtjes waren allen ongeschikt voor vleermuizen: enkelwandig zónder voor vleermuizen geschikte plekken om weg te kruipen. Sporen werden niet aangetroffen.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn meerdere soorten broedvogels aangetroffen in het plangebied. Het betreft boomkruiper, gaai, goudhaan, groenling, grote bonte specht, heggemus, houtduif, kneu, matkop, pimpelmees, roodborst, sperwer, tjiftjaf, vink, winterkoning, witte kwikstaart, zwarte kraai en zwartkop. De sperwer is uitsluitend overvliegend waargenomen (vliegend naar productiebos Opperheide). Deze heeft geen binding met het plangebied. Bij de ingrepen bestaat de kans, dat nesten van algemene vogels worden verstoord. Werken buiten het broedseizoen voorkomt dit.

Soorten met jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen. In het bos is echter wel een waarschijnlijk bewoond nest aangetroffen. Dit nest is waarschijnlijk van een zwarte kraai. Onduidelijk is of zij ook daadwerkelijk door zwarte kraaien wordt bewoond. Tijdens beide veldbezoeken is zwarte kraai niet aangetroffen. Het is bekend dat onder meer ransuilen (*Asio otus*), maar ook roofvogels als de buizerd graag gebruik maken van (voormalige) nesten van zwarte kraaien. Sporen en/of indicaties voor de aanwezigheid van de ransuil of roofvogels ontbraken echter.

Reptielen

Blijkens de data van de NDFF komt in de omgeving levendbarende hagedis voor. Voor de levendbarende hagedis is het bosje slechts beperkt mogelijk geschikte habitat. Tijdens het veldbezoek (in april tijdens relatief warm zonnig weer) werd levendbarende hagedis niet aangetroffen, echter kunnen individuen zijn gemist. De oude spoorlijn ten oosten van het plangebied is, mede doordat recentelijk opstanden zijn gedund, optimaal tot redelijk optimaal voor de

levendbarende hagedis, door de afwisseling van zonbeschenden delen en plekken om te schuilen. Het bosje zelf is met zekerheid géén essentieel leefgebied voor de levendbarende hagedis. In de ruimere omgeving (1-5 km) is de hazelworm aangetroffen. Waarnemingen van RAVON bevestigen de recente aanwezigheid van de hazelworm op grotere afstand van het plangebied (<http://www.ravon.nl/Soorten/Reptielen/Hazelworm/tabid/139/Default.aspx>). De aanwezigheid van hazelworm in het plangebied kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Amfibieën en vissen

Omdat in het plangebied geen water aanwezig is, is het plangebied ongeschikt voor de voortplanting van amfibieën en vissen.

Overige soorten / soortgroepen

Binnen het plangebied ontbreken biotopen die kunnen wijzen op de aanwezigheid van overige strikter beschermde soorten.

5 EHS en de omgeving, samenvattende analyse actuele natuurwaarden en potenties

5.1 Het bosje actueel

Algemeen / administratief

- » Natuurbeheertype N16.01 'Droog bos met productie';
- » Oppervlak circa 9.430 m²;
- » Grove dennebos, deels verstoord;
- » Droog, grondwatertrap VII (GHG 80 - 140 cm -mv, GLG > 120cm -mv).

Huidige functie flora en fauna

Het bosje heeft, zoals reeds vermeld in 3.3 een vrij geïsoleerde ligging, doordat deze in het westen wordt begrensd door de Maastrichterweg. Op dit moment heeft het bosje naar verwachting (mede vanuit het veldonderzoek) enige functie voor algemene soorten planten en dieren. Er worden (broed)vogels verwacht zoals merel, boomkruiper, gaai, goudhaan, matkop, zwartkop, boomklever, tjiftjaf, vink en grote bonte specht. Tevens zijn er potenties aanwezig voor buizerd, havik, bosuil en ransuil. Het bos heeft naar verwachting enige betekenis voor een beperkt aantal grondgebonden kleinere zoogdieren voor zoals rosse woelmuis, bosmuis, hermelijn, wezel, konijn, maar ook eekhoorn. Voor grotere grondgebonden zoogdieren als het ree en de das heeft het bos geen betekenis. Het ree mijdt drukkere omgevingen, de das heeft vooralsnog geen leefgebied in deze regio. Het bosje zelf heeft naar verwachting voor vleermuizen als foerageergebied enige functie. Het betreft randen en boomkronen en de open plekken. In deze context worden soorten verwacht als gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, eventueel de minder algemene grijze grootoorvleermuis, laatvlieger en in mindere mate de rosse vleermuis. Ter hoogte van het bosje is de Maastrichterweg voor veel soorten vleermuizen vermoedelijk een barrière. Bij het volgen van het pad ten zuiden van het

bosje stuiten vleermuizen op de doorgaande weg en een straatlamp. Soorten als laat-vlieger en rosse vleermuis kunnen de weg op voldoende hoogte passeren. In theorie kan le-vendbarende hagedis voorkomen. Omdat de omgeving aanmerkelijk geschikter is, wordt géén belangrijke functie verwacht. Bijzondere vaatplanten, dan wel een rijke bosflora ontbreken. Op één plek in het zuidwestelijke deel werd dalkruid waargenomen, dit is een indicator voor minimaal periodiek hogere grondwaterstanden.

Vanwege de geïsoleerde ligging, beperkte oppervlak en het grote aanbod natuur in de omgeving, heeft het bosje geen sleutelfunctie voor aanwezige fauna.

5.2 Potentieel van de percelen die aangewezen zijn als nieuwe natuur

Verwezen wordt naar de percelen in blauw omlijnd in figuur 13.

Algemeen / administratief

- » Huidig gebruik: grasland en akker;
- » Oppervlak gezamenlijk circa 58.060 m²;
- » Ligging relatief rustig, in het oosten grenzend aan het voormalige spoor. Aan de overzijde van de Maastrichterweg is een combinatie van natte natuur en droge natuur aanwezig;
- » Relatief droog, grondwatertrap VI (GHG 40-80 cm -mv, GLG > 120cm -mv).

Toekomstige functie conform de voorkeursvariant (zonder faunapassage)

Natte heide met poelen en struwelen

Maatregelen: verwijderen voedselrijke toplaag, graven poelen en aanleg van struwelen.

Door verwijdering van de voedselrijke toplaag ontstaat een gunstige Ausgangssituatie voor herstel van de oorspronkelijke heischrale situatie. Naast de ontwikkeling van dophei en struikhei, worden kansen geboden voor soorten als klokjesgentiaan, beenbreek en moerashertshooi. Diverse soorten dagvlinders, libellen, juffers en overige insecten zullen hiervan profiteren. De poelen kunnen dienen als voortplantingswater voor diverse amfibieën, waaronder heikikker, kamsalander, alpenwatersalamander en mogelijk in de toekomst boomkikker, afhankelijk van het succes van de vrij recente herintroductie in de ruimere omgeving. Struwelen in combinatie met een soortenrijke vegetatie maken het gebied ook geschikt als foerageergebied algemeen.

Struwelen in combinatie met heide bieden naast de levenbarende hagedis en hazelwormkansen voor diverse vogelsoorten karakteristiek voor (natte) heide en vennen, in het bijzonder wordt gedacht aan de boomleeuwerik en roodborsttapuit. De poelen kunnen fungeren als drinkplaats en foerageergebied voor vleermuizen. Het aan te leggen (natte)heidegebied zal tevens functie krijgen voor diverse grondgebonden zoogdieren. Voor het ree, konijn, eventueel haas maar ook de vos en marters ontstaat nieuw foerageergebied.

Het geheel maakt de ecologische verbindingszone in het noorden robuuster.

Bossen en bloemrijke weiden

Maatregelen: aanplant inheemse bomen en stuiken, mantelzoom. Aanleg bloemrijke weiden, door inzaaien (inheemse soorten, uit inheems zaad, van een erkende leverancier), en eventueel gedeeltelijke verschaling door verwijdering van de voedselrijke toplaag.

Door de aanleg van bos met een mantel-zoom vegetatie gecombineerd met boemrijke weiden wordt kans geboden aan een divers aantal soorten. De weiden trekken diverse insecten aan, die een voedselbron vormen voor vleermuizen, vogels als zangvogels / struweelvogels maar ook uilen en torenvalk. De mantel - zoom met bomen en struwelen biedt voor vleermuizen en vogels eveneens gelegenheid te foerageren en, in het geval van vogels, te nestelen. Na verloop van tijd kunnen forsere bomen ook ruimte bieden als verblijfplaats voor vleermuizen. Te denken valt aan soorten als de rosse vleermuis en de watervleermuis. Indien naast de weiden ook één of meerdere poelen worden voorzien, zullen amfibieën en overige aan water gebonden soorten kansen krijgen niet in de laatste plaats vaatplanten en libellen. Indien de das zich in de toekomst in de regio vestigt, is een dergelijk biotoop optimaal.

Meerwaarde bij aanleg faunapassages / hop overs door derden

Op zichzelfstaand, en in de context van reeds aanwezige elementen is de aanleg van de voorgestelde natuur zoals hierboven vermeld al een absolute meerwaarde. Bij de eventuele aanleg van één of meerdere faunatunnels en hop-overs door de gemeente en/of de provincie, krijgen onder meer de volgende soorten soorten de kans zich te verplaatsen tussen twee beekdalen in (mits hekken worden verwijderd!):

- » Grondgebonden zoogdieren zoals het ree, vos, konijn, haas, das (eventueel) en overige marterachtigen als de steenmarter, boommarter, wezel, bunzing en hermelijn. Daarnaast diverse soorten muizen;
- » Vleermuizen (hop over), zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis, grijze grootoorvleermuis, franjestaart en eventueel ingekorven vleermuis;
- » Amfibieën (waar onder de kamsalamander) en afhankelijk van het type passage reptielen zoals de levendbarende hagedis en de hazelworm.

6 Effectbeoordeling

6.1 EHS / landschap

Indien het bosje wordt betrokken bij de ingrepen is sprake van oppervlakteverlies van de EHS. Er zijn echter géén bijzondere waarden aangetroffen. Het oppervlakteverlies dient gecompenseerd te worden. Doordat de gronden ten noorden van de ontwikkellocatie in eigendom zijn van VES én hier reeds een ecologische verbindingzone aanwezig is, is inrichting van een deel van deze gronden een logische stap. De potenties zijn daar reeds erg hoog, zie 5.3.

Op basis van de in dit rapport beschreven ecologische bevindingen is tijdens het werkatelier een voorkeursvariant tot stand gekomen, waarbij sprake is van een grote meerwaarde in

ecologisch en landschappelijk opzicht. In deze voorkeursvariant is sprake van een ruime verdubbeling aan areaal bos (22.000 m²) en bijna een verviervoudiging aan areaal nieuwe overige natuur en landschap (36.300 m²). KruitKok Landschapsarchitecten heeft deze voorkeursvariant verder uitgewerkt, die hier onder wordt besproken.

Visualisatie

In onderstaande figuur (figuur 13) is de voorkeursvariant landschappelijke inpassing en compensatie natuur weergegeven.

Getallen (indicatief)

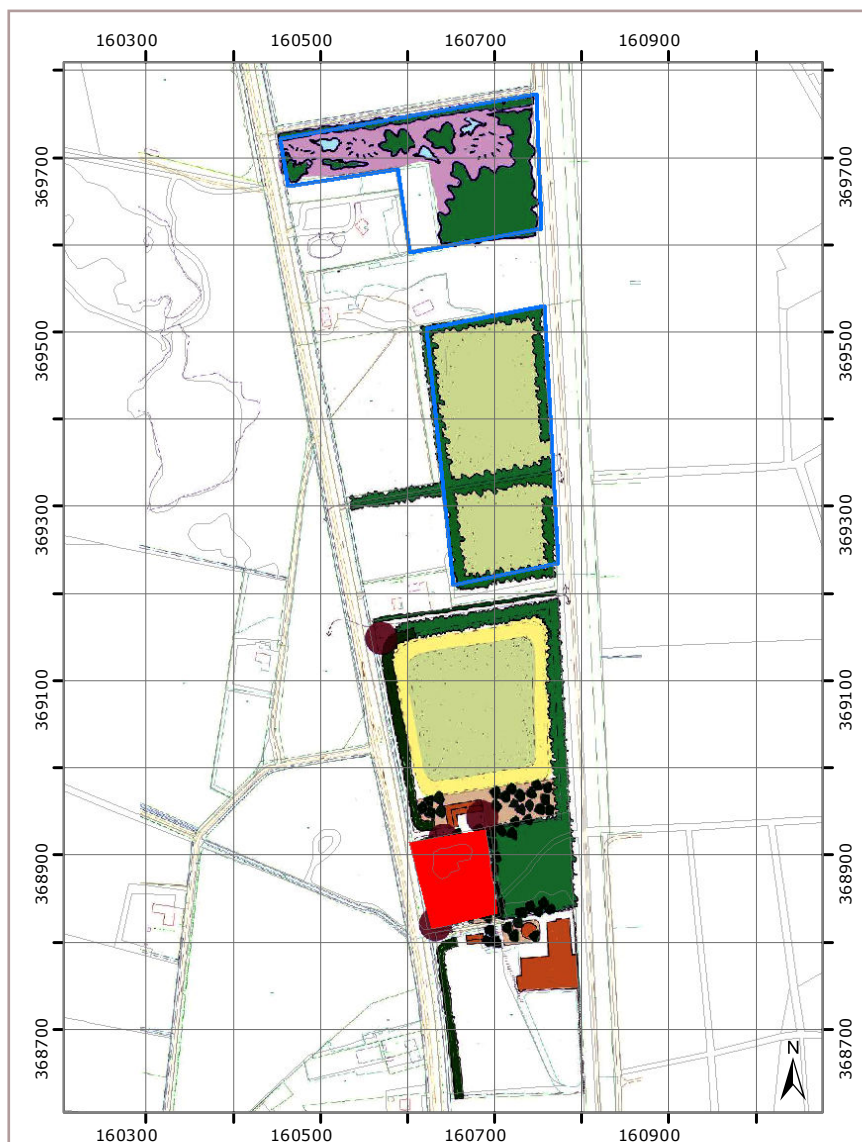
Te vernietigen areaal EHS:

- » 9.430 m²

Voorgenomen aanleg nieuwe natuur:

- » perceel noord: 20.600 m² (12.000 m² bos, 8.300 m² heide met poelen);

Figuur 13
Voorkeursvariant landschappelijke inpassing en compensatie natuur. Het rode vlak geeft "het bosje" weer = te herbegrenzen EHS. In Blauw aan te leggen nieuwe natuur.

- » perceel midden: 38.000 m² (28.000 m² bloemrijke weide, 10.000 m² bos, lijnvormig).
TOTAAL 58.060 m²

Totale toename nieuwe natuur en landschap:

- » 49.170 m²

Effecten

De ontwikkelingen hebben uiteindelijk een gunstig effect op de EHS, waarbij sprake is van toename in oppervlak en kwaliteit. Er is sprake van een tijdelijk verlies aan oppervlak EHS. Dit betreft bos met een geringe ecologische en landschappelijke waarde.

6.2 Flora- en faunawet

De ingrepen hebben mogelijk tijdelijk effect op de volgende beschermde soorten:

- » Algemene broedvogels indien wordt gewerkt in het broedseizoen. Het betreft uiterst algemene flexibele soorten die kunnen broeden in te verwijderen houtopstanden en hagen;
- » Indien aanwezig, mogelijk tijdelijke verstoring van (individuele) levendbarende hagedis bij uitvoer van grondwerkzaamheden. Het bosje is, in verhouding tot ruimschoots aanwezig uiterst geschikt leefgebied in de omgeving, voor de levenbarende hagedis op voorhand van marginale betekenis. Van wezenlijke effecten is, op basis van de aard en de ligging van het bosje, op voorhand géén sprake.

6.3 Natuurbeschermingswet 1998 / Natura 2000

De ingrepen / plannen betreffen een fysieke uitbreiding van de activiteiten. Er vinden géén ingrepen plaats in de nabijgelegen Natura 2000- gebied Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux. Het plangebied ligt ingesloten tussen de zéér drukke Maastrichterweg in het westen en bossen en de voormalige spoorlijn in het oosten. Effecten (geluid, beweging etc.) worden door deze ligging op voorhand uitgesloten. Daarnaast zal de uitbreiding plaatsvinden in een omgeving dat al reeds voor hetzelfde doel wordt gebruikt. Er is géén sprake van een wezenlijke toename van verkeersbewegingen. Er wordt in de toekomst extra ruimte geboden voor maximaal 30 paarden en 8 man personeel. De uitstoot van ammoniak door de paarden is beperkt en wordt feitelijk teniet gedaan doordat ruim 5,8 hectare landbouwgrond wordt ter compensatie van het bosje omgezet in natuur en landschap en zal niet meer worden bemest. Effecten op het Natura 2000- gebied Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux kunnen redelijkerwijs worden uitgesloten. Een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is niet aan de orde.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 EHS / landschap

Het bosje heeft slechts een geringe ecologische en landschappelijke waarde. De voorgestelde inrichting en compensatie oppervlak nieuwe natuur heeft een grote meerwaarde voor de robuustheid van de EHS. Ná realisatie is het voor de provincie of de gemeente de moeite waard de aanleg van een faunapassage te overwegen. De aan te leggen natuur kan in de toekomst fungeren als ecologische verbindingzone. Aanwezige hekwerken in de Malpie ten westen van de Maastrichterweg dienen in dat geval toegankelijk gemaakt te worden voor grondgebonden fauna.

7.2 Flora- en faunawet

De ingrepen hebben mogelijk tijdelijk effect op de volgende beschermde soorten:

- » Algemene broedvogels indien wordt gewerkt in het broedseizoen. Het betreft uiterst algemene flexibele soorten die kunnen broeden in te verwijderen houtopstanden en hagen;
- » Indien aanwezig, mogelijke tijdelijke verstoring van (individuen) levendbarende hagedis bij de uitvoer van grondwerkzaamheden. Het bosje is, in verhouding tot ruimschoots aanwezig uiterst geschikt leefgebied in de omgeving, voor de levenbarende hagedis op voorhand van marginale betekenis.

Bij de kap van bomen en verwijdering van de hagen dient men rekening te houden met het broedseizoen. De meeste vogels broeden in de periode half maart tot midden juli / augustus. Aanbevolen wordt kappen en snoeien buiten deze periode uit te voeren.

Doordat er een kleine kans is dat individuen levendbarende hagedis aanwezig zijn, wordt aanbevolen de grondwerkzaamheden in het najaar of het vroege voorjaar uit te voeren. Dit is buiten de winterrust en de voortplantingsperiode en de tijd dat dieren voldoende mobiel zijn om werkvakken tijdig te verlaten.

7.3 Natuurbeschermingswet 1998 / Natura 2000

Effecten op het Natura 2000- gebied Leenderbos, Grootte Heide & De Plateaux worden niet verwacht om de volgende redenen:

- » De activiteiten betreffen een uitbreiding van bestaande activiteiten op eigen terrein;
- » Het plangebied ligt ingesloten tussen de zéér drukke Maastrichterweg in het westen en bossen en de voormalige spoorlijn in het oosten. Waardoor effecten door geluid, beweging et cetera door deze ligging op voorhand kunnen worden uitgesloten.;
- » De uitbreiding betreft een voorziening voor een relatief beperkt aantal paarden, maximaal 30 stuks;
- » Ruim 5,8 hectare landbouwgrond wordt onder meer ter compensatie van het bosje omgezet in natuur en landschap en zal niet meer worden bemest.

Echter, doordat het plangebied in de directe omgeving van het Natura 2000- gebied Leenderbos, Grootte Heide & De Plateaux is gelegen, is het raadzaam een vooroverleg te plannen met het bevoegd gezag inzake de Natuurbeschermingswet 1998, dit kan de provincie óf de Omgevingsdienst zijn.

8 Gebruikte bronnen

PM

BIJLAGE 1

**Natura 2000- gebied Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux
uitgebreide beschrijving**

Bijlage 2

Tabellen soorten Flora- en faunawet

In onderstaande tabellen staan alle beschermde soorten van de Flora- en faunawet (Ffwet). De tabellen zijn aan de ene kant aan de orde bij ontheffingverlening voor artikel 75 en aan de andere kant bij vrijstellingen in het kader van het *Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen* (AMvB artikel 75).

Vogelsoorten zijn in deze tabellen niet apart opgenomen, omdat het een erg lange lijst is. Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd (behalve exoten). In de toelichting bij de tabellen staat aangegeven welk regime toepasselijk is voor vogelsoorten.

Toelichting tabel 1

-Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden.
-Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zgn. lichte toets).

Tabel 1: Algemene soorten	
R = soort van Rode lijst 2004	
<u>Zoogdieren</u>	
aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
bunzing	<i>Mustela putorius</i>
dwergpspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
egel	<i>Erinaceus europeus</i>
gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
haas	<i>Lepus europeus</i>
hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
mol	<i>Talpa europea</i>
ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
ree	<i>Capreolus capreolus</i>
rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
vos	<i>Vulpes vulpes</i>
wezel	<i>Mustela nivalis</i>
woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>
<u>Reptielen en amfibieën</u>	
bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>
kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>
meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>
<u>Mieren</u>	
behaarde rode bosmier	<i>Formica rufa</i>
kale rode bosmier	<i>Formica polyctena</i>
stronkmier	<i>Formica truncorum</i>
zwartrugbosmier	<i>Formica pratensis</i>
<u>Slakken</u>	
wijngaardslak	<i>Helix pomatia</i>
<u>Vaatplanten</u>	
aardaker	<i>Lathyrus tuberosus</i>
akkerklokje	<i>Campanula rapunculoides</i>
brede wespenorchis	<i>Epipactis helleborine</i>
breed klokje	<i>Campanula latifolia</i>
dotterbloem*	<i>Caltha palustris</i>
gewone vogelmelk	<i>Ornithogalum umbellatum</i>
grasklokje	<i>Campanula rotundifolia</i>
grote kaardenbol	<i>Dipsacus fullonum</i>
kleine maagdenpalm	<i>Vinca minor</i>
knikkende vogelmelk	<i>Ornithogalum nutans</i>
koningsvaren	<i>Osmunda regalis</i>
slanke sleutelbloem	<i>Primula elatior</i>
zwanebloem	<i>Butomus umbellatus</i>
*m.u.v. spindotterbloem ⁸	

Toelichting tabel 2

-Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.

-Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3)

Tabel 2: overige soorten	
R = soort van Rode lijst 2004	
<u>Zoogdieren</u>	
Damhert ^R	<i>Dama dama</i>
Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>
Grijze zeehond ^R	<i>Halichoerus grypus</i>
Grote bosmuis ^R	<i>Apodemus flavicollis</i>
Steenmarter	<i>Martes foina</i>
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>
<u>Reptielen en amfibieën</u>	
Alpenwatersalamander	<i>Triturus alpestris</i>
Levendbarende hagedis	<i>Lacerta vivipara</i>
<u>Dagvlinders</u>	
Moerasparelmoervlinder ^R	<i>Euphydryas aurinia</i>
Vals heideblauwtje ^R	<i>Lycaeides idas</i>
<u>Vissen</u>	
Bermpje	<i>Noemacheilus barbatulus</i>
Kleine modderkruiper	<i>Cobitis taenia</i>
Meerval	<i>Silurus glanis</i>
Rivierdonderpad	<i>Cottus gobio</i>
<u>Vaatplanten</u>	
Aangebrande orchis ^R	<i>Orchis ustulata</i>
Aapjesorchis ^R	<i>Orchis simia</i>
Beenbreek ^R	<i>Narthecium ossifragum</i>
Bergklokje	<i>Campanula rhomboidalis</i>
Bergnachtorchis ^R	<i>Platanthera chlorantha</i>
Bijenorchis	<i>Ophrys apifera</i>
Blaasvaren ^R	<i>Cystopteris fragilis</i>
Blaauwe zeedistel	<i>Eryngium maritimum</i>
Bleek bosvogeltje ^R	<i>Cephalanthera damasonium</i>
Bokkenorchis ^R	<i>Himantoglossum hircinum</i>
Brede orchis ^R	<i>Dactylorhiza majalis majalis</i>
Bruinrode wespenorchis ^R	<i>Epipactis atrorubens</i>
Daslook	<i>Allium ursinum</i>
Dennenorchis ^R	<i>Goodyera repens</i>
Duitse gentiaan ^R	<i>Gentianella germanica</i>
Franjegentiaan ^R	<i>Gentianella ciliata</i>
Geelgroene wespenorchis ^R	<i>Epipactis muelleri</i>
Gele helmbloem	<i>Pseudofumaria lutea</i>
Gevlekte orchis ^R	<i>Dactylorhiza maculata</i>
Groene nachtorchis ^R	<i>Coeloglossum viride</i>
Groensteel ^R	<i>Asplenium viride</i>
Grote keverorchis ^R	<i>Listera ovata</i>
Grote muggenorchis ^R	<i>Gymnadenia conopsea</i>
Gulden sleutelbloem ^R	<i>Primula veris</i>
Harlekijn ^R	<i>Orchis morio</i>
Herfstschroeforchis ^R	<i>Spiranthes spiralis</i>
Hondskruid ^R	<i>Anacamptis pyramidalis</i>
Honingorchis ^R	<i>Herminium monorchis</i>
Jeneverbes ^R	<i>Juniperus communis</i>
Klein glaskruid	<i>Parietaria judaica</i>
kleine keverorchis ^R	<i>Listera cordata</i>
kleine zonnedauw ^R	<i>Drosera intermedia</i>
klokjesgentiaan ^R	<i>Gentiana pneumonanthe</i>
kluwenklokje ^R	<i>Campanula glomerata</i>
koraalwortel ^R	<i>Corallorhiza trifida</i>
kruisbladgentiaan ^R	<i>Gentiana cruciata</i>
lange ereprijs	<i>Veronica longifolia</i>
lange zonnedauw ^R	<i>Drosera anglica</i>
mannetjesorchis ^R	<i>Orchis mascula</i>
maretak	<i>Viscum album</i>
moeraswespenorchis ^R	<i>Epipactis palustris</i>

Tabel 2: overige soorten	
muurbloem ^R	<i>Erysimum cheiri</i>
parnassia ^R	<i>Parnassia palustris</i>
pijlscheefkelk ^R	<i>Arabis hirsuto sagittata</i>
poppenorchis ^R	<i>Aceras anthropophorum</i>
prachtklokje	<i>Campanula persicifolia</i>
purperorchis ^R	<i>Orchis purpurea</i>
rapunzelklokje ^R	<i>Campanula rapunculus</i>
rechte driehoeksvaren ^R	<i>Gymnocarpium robertianum</i>
rietorchis	<i>Dactylorhiza majalis</i> <i>praetermissa</i>
ronde zonnedauw ^R	<i>Drosera rotundifolia</i>
rood bosvogeltje ^R	<i>Cephalanthera rubra</i>
ruig klokje	<i>Campanula trachelium</i>
schubvaren ^R	<i>Ceterach officinarum</i>
slanke gentiaan ^R	<i>Gentianella amarella</i>
soldaatje ^R	<i>Orchis militaris</i>
spaanse ruiter ^R	<i>Cirsium dissectum</i>
steenanjer ^R	<i>Dianthus deltoides</i>
steenbreekvaren	<i>Asplenium trichomanes</i>
stengelloze sleutelbloem ^R	<i>Primula vulgaris</i>
stengelomvattend havikskruid ^R	<i>Hieracium amplexicaule</i>
stijf hardgras ^R	<i>Catapodium rigidum</i>
tongvaren	<i>Asplenium scolopendrium</i>
valkruid ^R	<i>Arnica montana</i>
veenmosorchis ^R	<i>Hammarbya paludosa</i>
veldgentiaan ^R	<i>Gentianella campestris</i>
veldsalie ^R	<i>Salvia pratensis</i>
vleeskleurige orchis ^R	<i>Dactylorhiza incarnata</i>
vliegenorchis ^R	<i>Ophrys insectifera</i>
vogelnestje ^R	<i>Neottia nidus-avis</i>
voorjaarsadonis	<i>Adonis vernalis</i>
wantsenororchis ^R	<i>Orchis coriophora</i>
waterdrieblad ^R	<i>Menyanthes trifoliata</i>
weideklokje ^R	<i>Campanula patula</i>
welriekende nachtorchis ^R	<i>Platanthera bifolia</i>
wilde gagel ^R	<i>Myrica gale</i>
wilde herfsttijloos	<i>Colchicum autumnale</i>
wilde kievitbloem ^R	<i>Fritillaria meleagris</i>
wilde marjolein	<i>Origanum vulgare</i>
wit bosvogeltje ^R	<i>Cephalanthera longifolia</i>
witte muggenororchis ^R	<i>Pseudorchis albida</i>
zinkviooltje ^R	<i>Viola lutea calaminaria</i>
zomerklokje ^R	<i>Leucjum aestivum</i>
zwartsteel	<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>
Kevers	
vliegend hert	<i>Lucanus cervus</i>
Kreeftachtigen	
rivierkreeft	<i>Astacus astacus</i>

Toelichting tabel 3

-Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de Ffwet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.

-Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig.

-Voor activiteiten in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik en voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling is het niet mogelijk voor artikel 10 voor de soorten in tabel 3 een ontheffing te krijgen.

-Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.

-Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang¹, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zgn. uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn).

-De uitgebreide toets voor ontheffingverlening geldt ook voor alle vogelsoorten.

Tabel 3: soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB	
R = soort van Rode lijst 2004	
Bijlage 1 AMvB	
<u>Zoogdieren</u>	
das	<i>Meles meles</i>
boomarter ^R	<i>Martes martes</i>
eikelmuis ^R	<i>Eliomys quercinus</i>
gewone zeehond ^R	<i>Phoca vitulina</i>
veldspitsmuis ^R	<i>Crocidura leucodon</i>
waterspitsmuis ^R	<i>Neomys fodiens</i>
<u>Reptielen en amfibieën</u>	
adder ^R	<i>Vipera berus</i>
hazelworm ^R	<i>Anguis fragilis</i>
ringslang ^R	<i>Natrix natrix</i>
vinpootsalamander ^R	<i>Triturus helveticus</i>
vuursalamander ^R	<i>Salamandra salamandra</i>
<u>Vissen</u>	
beekprik ^R	<i>Lampetra planeri</i>
bittervoorn ^R	<i>Rhodeus cericeus</i>
elrits ^R	<i>Phoxinus phoxinus</i>
gestippelde alver ^R	<i>Alburnoides bipunctatus</i>
grote modderkruiper ^R	<i>Misgurnus fossilis</i>
rivierprik	<i>Lampetra fluviatilis</i>
<u>Dagvlinders</u>	
bruin dikkopje ^R	<i>Erynnis tages</i>
dwergblauwtje ^R	<i>Cupido minimus</i>
dwergdikkopje ^R	<i>Thymelicus acteon</i>
groot geaderd witje ^R	<i>Aporia crataegi</i>
grote ijsvogelvlinder ^R	<i>Limenitis populi</i>
heideblauwtje ^R	<i>Plebejus argus</i>
iepepage ^R	<i>Strymonidia w-album</i>
kalkgraslanddikkopje ^R	<i>Spialia sertorius</i>
keizersmantel ^R	<i>Argynnis paphia</i>
klaverblauwtje ^R	<i>Cyaniris semiargus</i>
purperstreepparelmoervlinder ^R	<i>Brenthis ino</i>
rode vuurvlinder ^R	<i>Palaeochrysophanus hippothoe</i>
rouwmantel ^R	<i>Nymphalis antiopa</i>
tweekleurig hooibeestje ^R	<i>Coenonympha arcania</i>
veenbesparelmoervlinder ^R	<i>Bolaria aquilonais</i>
veenhooibeestje ^R	<i>Coenonympha tullia</i>

¹ -onderzoek en onderwijs

-repopulatie en herintroductie

-bescherming van flora en fauna

-veiligheid van het luchtverkeer

-volksgezondheid of openbare veiligheid

-dwingende redenen van openbaar belang

-het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom

-belangrijke overlast veroorzaakt door dieren

-uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw

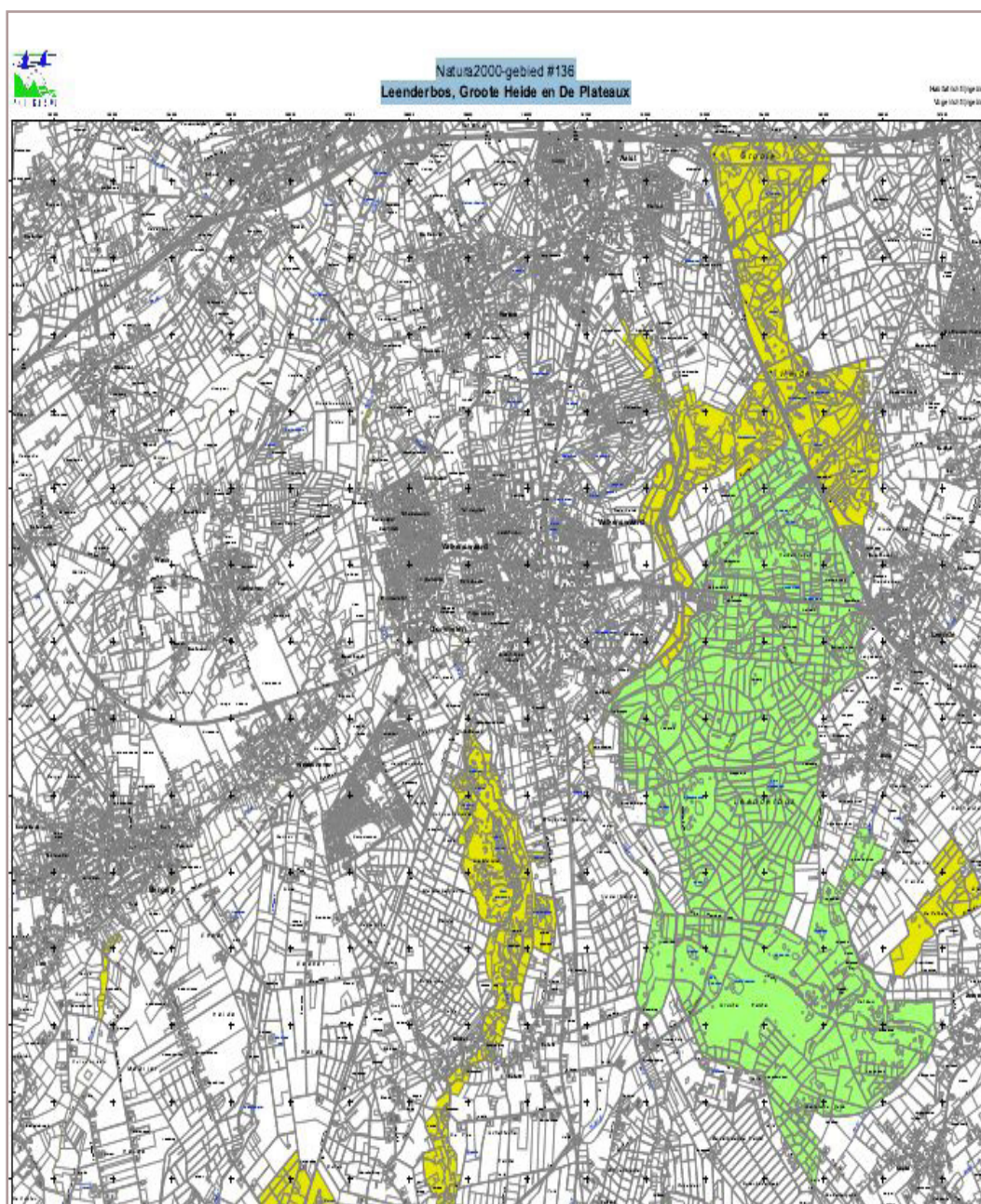
-bestendig gebruik

-uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling

Tabel 3: soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB	
veldparelmoervlinder ^R	<i>Melitaea cinxia</i>
woudparelmoervlinder ^R	<i>Melitaea diamina</i>
zilvervlek ^R	<i>Clossiana euphrasyne</i>
<u>Vaatplanten</u>	
groot zee gras ^R	<i>Zostera marina</i>
Bijlage IV HR	
<u>Zoogdieren</u>	
baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i>
bechstein's vleermuis ^R	<i>Myotis bechsteini</i>
bever ^R	<i>Castor fiber</i>
bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri</i>
brandt's vleermuis ^R	<i>Myotis brandtii</i>
bruinvis ^R	<i>Phocoena phocoena</i>
euraziatische lynx	<i>Lynx lynx</i>
franjestaat ^R	<i>Myotis nattereri</i>
gewone dolfijn	<i>Delphinus delphis</i>
gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>
gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>
grijze grootoorvleermuis ^R	<i>Plecotus austriacus</i>
grote hoefijzerneus	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>
hamster ^R	<i>Cricetus cricetus</i>
hazelmuis ^R	<i>Muscardinus avellanarius</i>
ingekorven vleermuis ^R	<i>Myotis emarginatus</i>
kleine dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>
kleine hoefijzerneus ^R	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>
meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>
mopsvleermuis	<i>Barbastella barbastellus</i>
nathusius' dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>
noordse woelmuis ^R	<i>Microtus oeconomus</i>
otter ^R	<i>Lutra lutra</i>
rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>
tuielaar ^R	<i>Tursiops truncatus</i>
tweekleurige vleermuis	<i>Vespertilio murinus</i>
vale vleermuis ^R	<i>Myotis myotis</i>
watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>
wilde kat	<i>Felis silvestris</i>
witflankdolfijn	<i>Lagenorhynchus acutus</i>
witsnuitdolfijn	<i>Lagenorhynchus albirostris</i>
<u>Reptielen en amfibieën</u>	
boomkikker ^R	<i>Hyla arborea</i>
geelbuikvuurpad ^R	<i>Bombina variegata</i>
gladde slang ^R	<i>Coronella austriacus</i>
heikikker ^R	<i>Rana arvalis</i>
kamsalamander ^R	<i>Triturus cristatus</i>
knoflookpad ^R	<i>Pelobates fuscus</i>
muurhagedis ^R	<i>Podarcis muralis</i>
poelkikker ^R	<i>Rana lessonae</i>
rugstreppad	<i>Bufo calamita</i>
vroedmeesterpad ^R	<i>Alytes obstetricans</i>
zandhagedis ^R	<i>Lacerta agilis</i>
<u>Dagvlinders</u>	
donker pimperlblauwtje ^R	<i>Maculinea nausithous</i>
grote vuurvlinder ^R	<i>Lycaena dispar</i>
pimperlblauwtje ^R	<i>Maculinea teleius</i>
tijmblauwtje ^R	<i>Maculinea arion</i>
zilverstreephooiibeestje ^R	<i>Coenonympha hero</i>
<u>Libellen</u>	
bronslibel	<i>Oxygastra curtisii</i>
gaffellibel ^R	<i>Ophiogomphus cecilia</i>
gevlekte witsnuitlibel ^R	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>
groene glazenmaker ^R	<i>Aeshna viridis</i>
noordse winterjuffer ^R	<i>Sympecma paedisca</i>
oostelijke witsnuitlibel ^R	<i>Leucorrhinia albifrons</i>
rievierombout ^R	<i>Stylurus flavipes</i>
sierlijke witsnuitlibel ^R	<i>Leucorrhinia caudalis</i>
<u>Vissen</u>	
houting	<i>Conegonus oxyrrhynchus</i>
steur ^R	<i>Acipenser sturio</i>

Tabel 3: soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB	
<u>Vaatplanten</u>	
drijvende waterweegbree ^R	<i>Luronium natans</i>
groenknolorchis ^R	<i>Liparis loeselii</i>
kruidend moerasscherm ^R	<i>Apium repens</i>
zomerschroeforchis ^R	<i>Spiranthes aestivalis</i>
<u>Kevers</u>	
brede geelrandwaterroofkever	<i>Dytiscus latissimus</i>
gestreepte waterroofkever	<i>Graphoderus bilineatus</i>
heldenbok	<i>Cerambyx cerdo</i>
juchtleerkever	<i>Osmoderma eremita</i>
<u>Tweekleppigen</u>	
bataafse stroommossel ^R	<i>Unio crassus</i>

Bijlage 3 Kaart Natura2000-gebied Leenderbos, Groote Heide en De Plateaux

Buro Maerlant Dorpsstraat 17 4271 AA Dussen

T 085- 8778685

E info@BuroMaerlant.nl | www.BuroMaerlant.nl

KvK 18091206

Valkenswaard VES

Quickscan FFwet EHS en Nbwet DEFINITIEF